

WWW.UNIBS.SR

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Коло

СРПСКИ НЕДЕЉНИ ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ

Број 86 21 август 1943 Дим. 5

» Сулфамиди «

ЈЕДНА ОД ПОСЛЕДЊИХ ВЕЛИКИХ МЕДИЦИНСКИХ ТЕКОВИНА

Последњих двадесетак година, од прошлога светског рата па до данас, медицина се обогатила неким тековинама које су учиниле оно, што се од медицине и тражи: да људи дужи и боље живе и да мање пате... Усавршавање рентгенске технике и других помоћних средстава за тачније утврђивање болести, сталан напредак хирургије, увођење нових метода за лечење и напоследку велики број нових лекова допринели су да болесници углавном мање пате, брже и боље се лече и пре оздрављају. Осим тога статистике показују да је целокупна смртност мања, тј. људи просечно дужи живе. Разни серуми против многих заразних болести, инсулин за лечење шећерне болести, препарати јетре за лечење тешке тзв. опасне малокрвности, вештачка грозница за лечење прогресивне парализе, многобројни препарати бизмута и арсена за сигурно лечење сифилиса, хируршко лечење туберкулозе, радиумско и рентгенско лечење рака, сигурно лечење маларије кинином и синтетичким препаратима, лечење спавајуће болести, лечење срчаних болесника строфантином итд., многобројне су и изванредне тековине савремене медицине.

Напредком хемије медицина се користила у великој мери. Истину правих лекова, добивених хемијским синтетичким путем, за сада је мало, свакако мање од лекова добивених биолошким путем (разни серуми) и лекова из биљног царства. То долази отуда што су многи покушаји да се добију хемијски лекови морали пропасти јер хемијске супстанције у стању су да униште напр. извесне заразне клице у организму, али оне истовремено уништавају и његове ћелије. Због тога су се морали тражити хемијски лекови који би уништавали само проузроковаче болести а не би утицали штетно на сам организам. Такав лек представљају сулфамиди, један од последњих, ако не и последњи велики успех савремене медицине.

Против једне нарочите врсте заразних клица, тзв. стрептокока, које под микроскопом изгледају као ситне, у разним облицима поређане тачкице, до сада није било лека. Они су, када продру у организам, изазивале, кад-кад лакша, а кад-кад врло тешка оболења од обичних промена на кожи па до тешког тровања крви које се завршава смрћу. У колико је инфекција тим клицама била масивнија, и у колико је организам бивао мање отпоран, у толико је и болест била тежа па и смртоносна.

У исту групу кока, спадају и изазивачи других оболења, као на пример запаљења плућа, заразно кочење врата (заразно запаљење мозданица), запаљење бубрежне карлице и мокраћне бешике, гонореје (трипера) и др.

Год. 1932 немачки лекари и научници Домак, Мич и Кларер проучавали су синтетичка сумпорна једињења и смрт вештачки заражених мишева доказали да се њима може спречити стрептококама. Три године доцније Домак је објавио да је пронађен лек против стрептококиних инфекција. Тај препарат у ствари је синтетичко једињење сумпора, кисеоника, азота и водоника везаних са једном бојом — анилином. За ових осам година, од тога времена па до данас, из једног јединог лека начињено је десетак одличних препарата (тзв. сулфамиди) који су испробани на десетине хиљада болесника. О тим резултатима реферисали су лекари и научници до сада већ у преко хиљаду научних радова. Сви

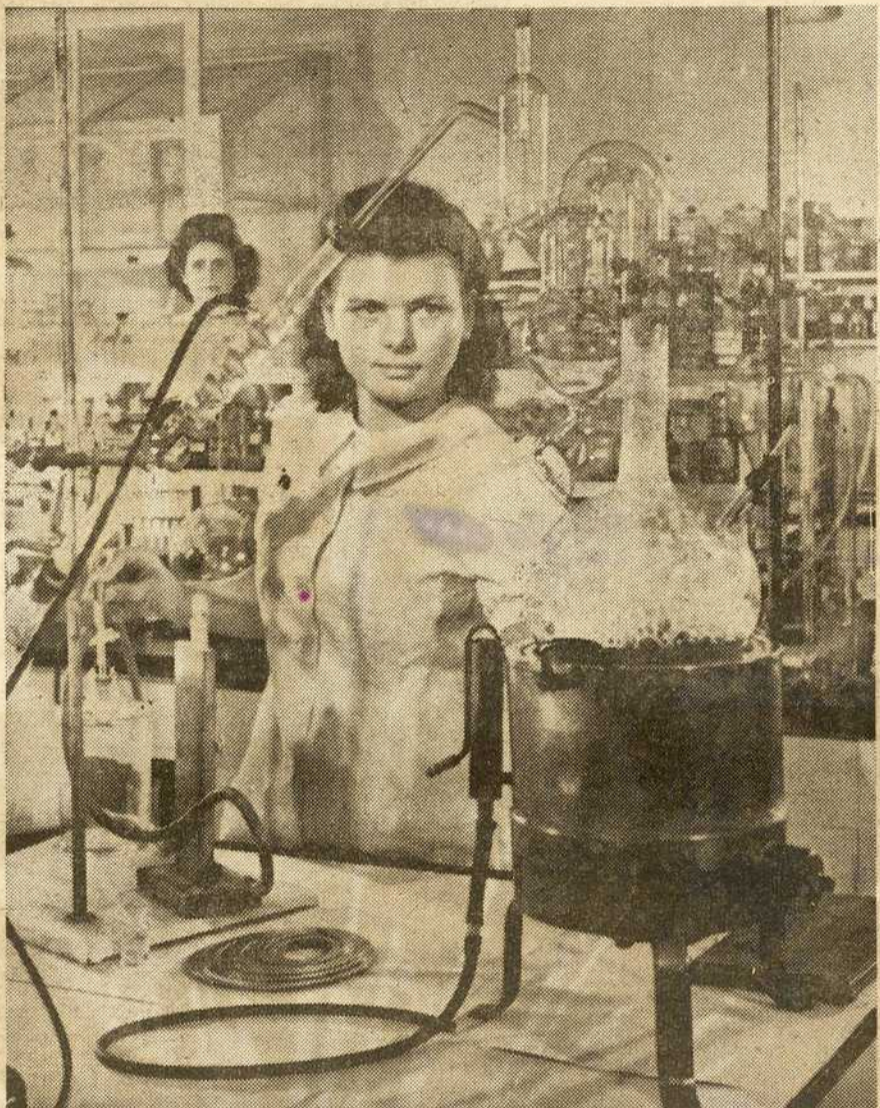
ти реферати, научна и лекарска искуства говоре за то да су сулфамиди један од најбољих и најкориснијих лекова у медицини.

Заразно кочење врата или запаљење мозданица тешко је заразно оболење које настаје као последња запаљења мозданих опни услед дејства клица названих у медицини менингокока. До проналаска серума од десет оболелих од те болести, сигурно је умрало де-

ти у лечењу ове, нарочито код старијих особа, тешке болести, смртност је пала на 5—10%! Исто тако и смртност од бабиње грознице (инфекције стрептокока после порођаја) смањила се за једну трећину благодаречи сулфамидима.

Међутим сулфамидски препарати нису само од велике користи у лечењу тешких, у великом броју случајева, смртоносних болести, него се њима може да лече и друге мање опасне, па

годарећи овим лековима, гонореја лечи брже и сигурније. Напоследку и у овој рату, сулфамиди су се показали од велике користи. Док је у прошлом светском рату био врло велики број инфекција рана (тако да је смртност достигала до 60%), сада је број тих заражених рана код војника много мањи а смртност је, већ сада, пала на половину.

Рад у фармацеутској лабораторији

(Снимци: Б. Ф. А.)

вет, а можда и свих десеторица. Према подацима смртност је износила 90—95%! После проналаска серума, смртност се смањила за половину и износила је просечно 40—50%. Последњих година, употребом сулфамида, она износи само 5%! Ови бројеви јасно показују поједине етапе медицинског успеха...

Друго једно тешко и опасно оболење је запаљење плућа. Само у Немачкој умрало је до пре извесног времена. Тада је од сто болесника оболелих на 50.000 особа годишње од ове болести од запаљења плућа умрало 20—30 особа. Од када се употребљују сулфа-

ипак озбиљне или дуготрајне болести. Тако напр. ангина (гнојаво запаљење крајника) није тако тешко оболење само по себи, али је опасно због тога што може да остави последице на бубрезима, зглобовима па и на самом срцу. Због тога је предност спречити или ограничити трајање ангине. До сада сви лекови нису били толико корисни, јер нису могли да утичу на стрептококе — проузроковаче ангине. Сулфамиди су у стању да у року од неколико часова зауставе развијање ангине. Исто тако и лечење трипера (гонореје) ушло је у нову фазу појавом сулфамидских препарата. Сада се, бла-

годаречи овим лековима, гонореја лечи брже и сигурније. Напоследку и у овој рату, сулфамиди су се показали од велике користи. Док је у прошлом светском рату био врло велики број инфекција рана (тако да је смртност достигала до 60%), сада је број тих заражених рана код војника много мањи а смртност је, већ сада, пала на половину.

Као и сваки нови лек, тако и сулфамиди морају имати, у почетку, неку судбину. Њих ће и лекари, а још више болесници, употребљавати и тамо где треба и где они могу бити од користи и тамо где не треба и где они не могу користити; на начин како треба и онако како не треба. И тако све доиде док се не буде стекло довољно знања и искуства да се поставе правила за њихову употребу.

За сада пак зна се толико да се они с успехом примењују код болесника са запаљењем плућа, заразним кочењем врата, првеним ветром, бабињом грозницом, запаљењем бубрежне карлице и мокраћне бешике, ангином, гонореем, са свим облицима инфицираних рана итд. Према томе они се употребљавају у свим гранама медицине, како у интерној медицини, дечијој и хирургији, тако и у гинекологији, венеричним болестима, болестима грла, носа и уха па и очним болестима (изгледа да су од користи при лечењу трахома). Искуства показују да сулфамиде треба применити у великим дозама, нарочито у почетку. Боље је дати велике дозе (4—5 гр.) свакодневно, у току 3—4 дана, него ли давати по једну, две таблете дуже време. Чим болест крене на боље, лечење треба обуставити, јер може бити штетно давати их и сувише дуго. Осим тога сви се лекари слажу у томе да нема ни смисла ни потребе употребљавати их (као што то данас, вероватно благодаречи фармацеутској реклами, све више постоји тенденција!) и код најбезначајнијих оболења, напр. за време неког изабави кијавице. Виђају се данас болесници који лече обичну гушобољу или кијавицу са једном или две таблете неког сулфамидског препарата! То је апсолутна бесмислица. Требао би пожелети да сулфамиди немају — или да имају у што мањој мери — судбину многих лекова, да већ у почетку буду компромитовани неразумном применом. Зато, на крају треба рећи ово: сулфамиди су нов и одличан лек против свих стрептококиних и сличних инфекција. Али они дају добре и корисне резултате само онда када се примене тамо где треба и на начин како је то потребно.

Веренику у туђини

У самоћи својој, само Бога молим
Да помогне сваном у том тешком часу.
Па и оном моме, кога силно волим,
Да се сви од реда те невоље спасу.

И ти, да ми, драги, једног дана дођеш,
Да се наши снови сви приведу крају.
Да и ми живимо, као сваки други
У животу лепом, у земаљском рају.

Софија Говорчин

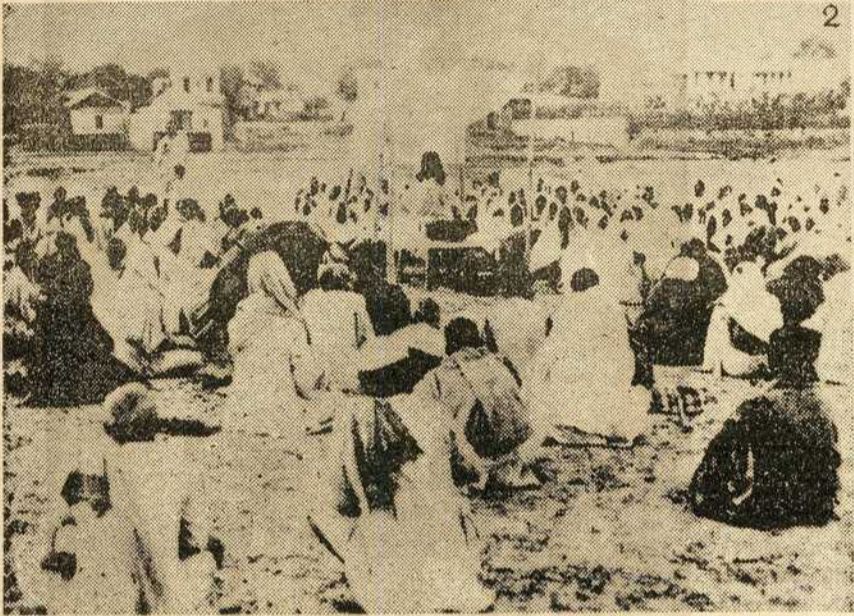
Слика на насловној страни: Пламене искре које стварају дела у кованом гвозду.

(Снимак: А. Симић)

Главни уредник Миша Димитријевић *
Уредник Бошко Токић * За фотографије
Александар Симић * Пртач Ђорђе Лоба-
чев * Уредништво Поенкареова ул бр.
31 Телефон 25-010 * Власник и издavaч
Српско издавачко предузеће А. Д. Јован
Тановић * Администрација Дечанска 31
Београд. Тел. 24-001—10 штампа. Штампари-
ја Београд А. Д. Дечанска 31. Тргом-
сечна претплата 58.— дина

КРОЗ цео СВЕТ

1 — Рајхсмаршал Геринг приликом посете Хамбурга, изложеног терористичким нападима из ваздуха, обишао је и чете противавионских батерија.

2

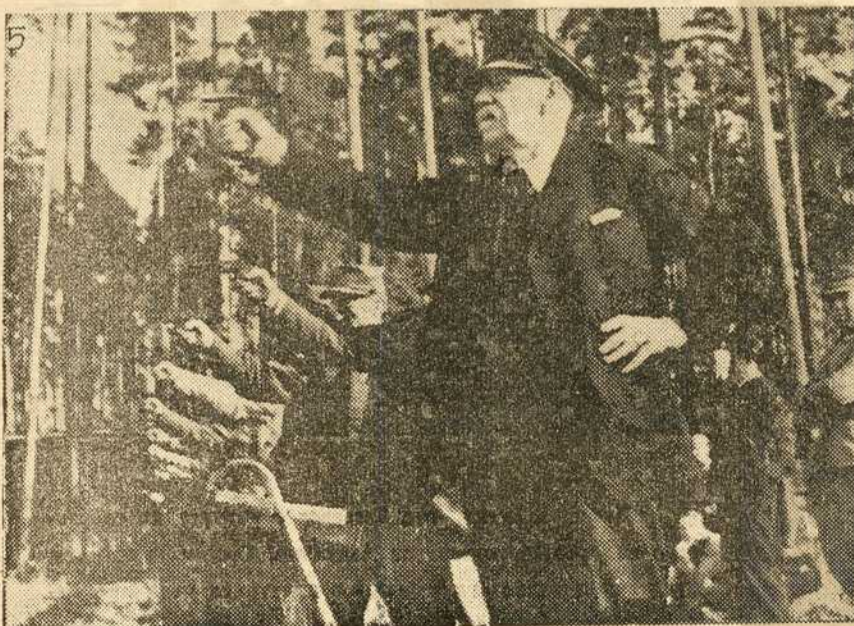

2 — Британске власти уапсиле су прошле године, у августу, собу Индуса Масатму Гандија. Отада демонстрације и немири нису престали у Индији. Никаква насиља Британаца не могу да спрече Индусе да се скупљају и да чују речи националних бораца о скором ослобођењу. А за то време, у суседној Бурми, све више јачају одреди ослободилачке војске Чандра Бозеа.

3 — На све стране, по пространој и богатој житници Украјине становништво је приступило жетви. А за то време, друмовима, крај самих неуморних сељака, непрекидно пролазе транспорти у правцу фронта.

4 — Организација Тот поставила је жичану железницу изнад Керчког мореза. Рајхсминистар Шпер обишао је грабење и присуствовао пуштању у саобраћај жичане железнице.

5 — Висши претседник финске државе, Свинхуфвуд, упркос дубоке старости бави се спортовима. Одличан је стрелац, сигурне руке. Слика га приказује приликом такмичења у Вијпурију где је у гађању са војничким револвером, у категорији старица, освојио прву награду.

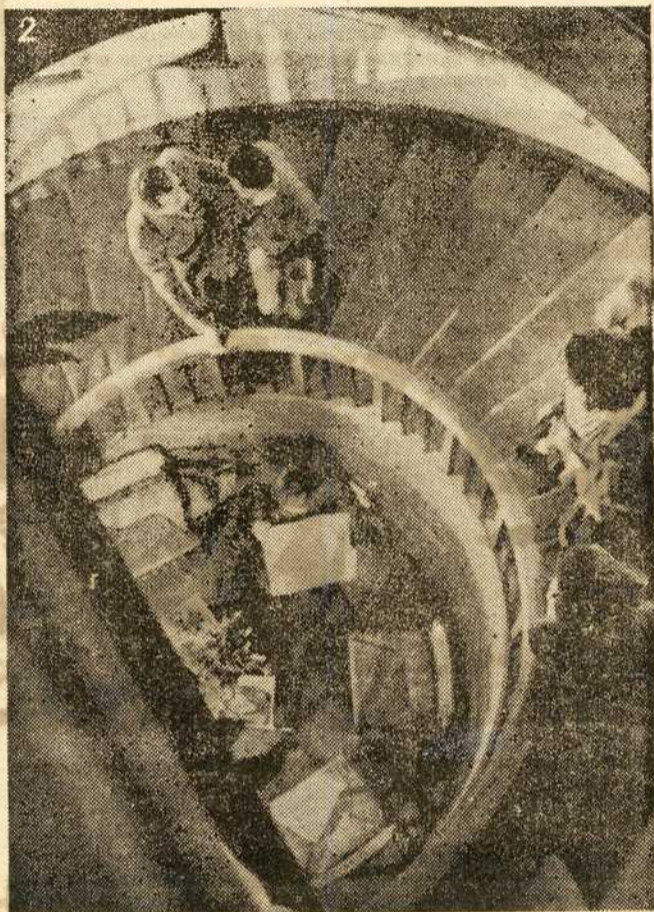
6 — У Мадриду је 1930 г. било веома јаког глумичког карактера ижељено онемогуће кочице женске Фаланге. На слици се види необично живописна игра са Канарских острва, тзв. „канарска игра“.

(Снимак: Б. Ф. А.)

(Снимци: Б. Ф. А.)

Гетеов ИНСТИТУТ у МИНХЕНУ

1 — У Гетеовом институту у Минхену пријатељи Немачке и немачке културе имају обилато прилика да се упознају са творачким радом Гетеа, а такође и са делима Шилера, Клајста и Хелдерлина.

2 — Занимљив снимак степеница у Гетеовом институту.

3 — Предавања уз помоћ радија и грамофонских плоча допуњују знање стечено у библиотеци.

4 — Један део библиотеке Института.

Још приликом оснивања Гетеовог института у Минхену (1932 године) установљено је да овај институт служи „проширењу професионалног образовања и повећању практичних искустава које немачка настава даје странцима. Институт треба да страним германистима пружа прилике да упознају немачка стремљења, да усавршавају своје знање немачког језика, да у личном додиру са својим немачким колегама мењају мисли. Све то да би Институт дао свој допринос бољем разумевању и зближењу међу народима.“

Данас, међутим, рад Гетеовог института не ограничава се само на поменути задацима. Својим научним и практичним радом прави је извор културних настојања Немачке. Као и прошле године одржано је у току овога лета велики број течајева за стотине припадника свих европских народа. Учесници су сви од реда интелектуални, а предавачи познати професори и научници из целе Немачке.

Шта велики на то?

ПИСМЕ БОШКО САВИЋ

Андра дође свом пријатељу Милану и рече: „Драги пријатељу хтео бих да се оженим са Лелом. Шта ти велики на то?“

„Честитам ти. Лела је млада, лепа и богата. И ако те и она воли, онда...“

„То је баш оно“ рече упадајући у реч Андра и продужи уздишући: „Лела је једна од тих тако компликованих савремених девојака. Једна од оних које мисле да љубав чини човека старијим, да је љубав старовременска ствар. Упознао сам се с њом на Умци. Тачније речено упознали смо се у води. Отпливао сам мало даље од обале кад одједном спазих испред себе женску прилику која се очајнички борила с таласима. Успео сам да је спасем и да је однесем на обалу. Била је много изнурена и није могла да иде. Понео сам је на рукама и упитао је куда да је носим. На то се Лела, тако се звала спасена девојка, гласно насмејала и рекла веселим гласом: „Нигде. Не бих вам саветовала да ме одведете кући. Моја је мати данас пре подне отерала већ једног младика који ме је такође спасао“... „Шта ти мислиш о томе?“

„Мислим да то не ваља“.

„Стани“, узвикнуо је Андра. „После извесног времена утврдио сам да је прича о њеном тобожњем спасавању била само производ њене маште. Хтео је да се предамном учини интересантнијом“.

„Ако је само то, можеш мирне душе да се ожениш њоме“.

„Мирне душе — то је преврине речено. Како могу да се оженим девојком која ме је сваког дана нечим новим изненадила. Њени родитељи имају вилу на Умци и ту проводе лето. Доцније смо се чешће сретали и једне вечери када је сунце, како се то каже, постично залазило, седели смо на обали. Била је дивна. Примакао сам се и упитао је шта би урадила кад бих ја пољубио. А шта је она одговорила? Одмерила ме прво од главе до пете, па онда рекла да бих ја одавно већ то могао знати“.

„На то си је ти пољубио“ продужи Андра.

„Разуме се. И она мене“.

„На онда је све у реду. Ожени се“.

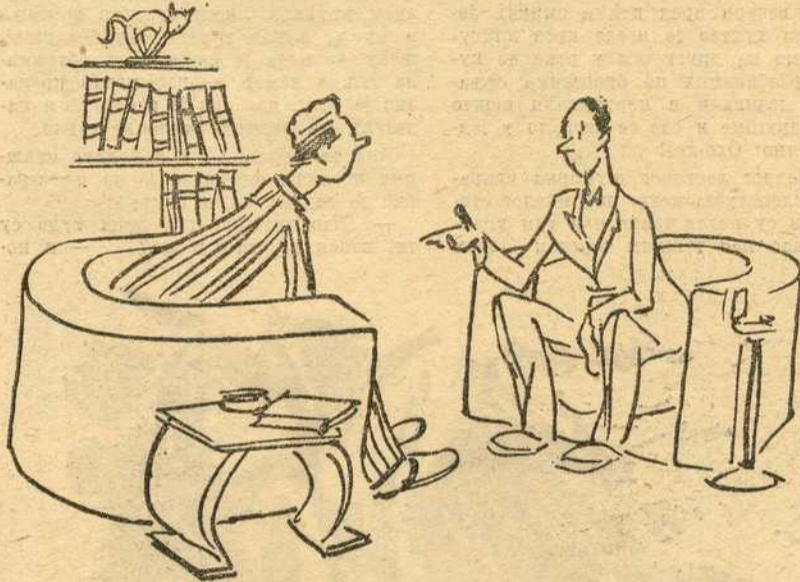
„Не! Није у реду. И не ваља“, одговори забринуту Андра. „Неколико дана доцније нехотице сам био сведок разговора који је водила с једном пријатељицом. Она је питала шта је било доцније оне вечери кад сам је пољубио. Лела је одговорила да сам постао сентименталан“.

„То не ваља“ рече Милан.

„На против“, прекрине га пакло Андра, па настави: „То је баш оно што ваља. Јер, нисам ја постао сентименталан те вечери већ она. Пред пријатељицом она је мене приказала као сентименталца да би показала своју надмоћ. Она је уствари беспомоћно

створење и само је услед те беспомоћности у тренуцима смела“.

„То је ипак добро и ја бих ти саветовао да се не размисљајући много ожениш с њом“.

„Без размисљања? Али, слушај даље. Кад смо се доцније верили упитао сам је приликом неког излета да ли се њен отац неће противити нашем браку. Она је одговорила да њен отац пристаје на све њене худи, па и најбудалестије“.

„Е то заиста не ваља“.

„Овај, да видиш ваља. Ево зашто“ рече Андра. „Кад смо се вратили са излета била је много уморна. У кућу наслоњила се на моје раме и одмах заспала. Сањала је и мучно је неки ружан сан што сам приметио по тешком и непрекиданом дисању. Размисљао сам да ли да је пробудим или да је пусти да даље спава и сања. Док сам се ја преомишљао Лела у спу прошапутала: „Андро не иди од мене. Остани. Волим само тебе...“ Био сам

радостан што је нисам пробудио. Сад знам о чему сања“.

„И то је добро Андро“ закључи Милан. „Сада знаш да те Лела воли. Јер жене истину говоре само у спу“.

„То је тачно. Али, она уопште није — спавала...“

Савети НАШЕТАЛЕКАРА

Како се лечи туберкулоза костију?

Већ стари лекари знали су да је туберкулоза прилепљива болест. Али тек је Роберт Кох, открићем клине која је изазива, непобитно утврдио да оболење изазива специфична клина, тзв. туберкулозни бацил. Без бацила, нема туберкулозе. Доцнија испитивања то су потврдила и данас је доказано да ма каква облик туберкулозе и у ма коме органу, мора изазвати специфична клина. Према томе туберкулозу плућа, бубрега, костију или полних жлезда изазива исти проузроковач: туберкулозни бацил.

Међутим није довољно да у једном организму само постоји туберкулозни бацил, па да се развије туберкулоза.

Потребни су за то и други услови, а пре свега склоност, која се стиче наслеђем и стеченим одликама. Наслеђе саме туберкулозе је још спорно; о томе се воде у медицини велике дискусије. Али наслеђе склоности за туберкулозу, неспорно је. Због тога се виђају породице у којима велики број чланова болује од ове болести. Та наслеђена склоност за туберкулозу може се повећати или умањити приликама и општим условима живота. По себи се разуму да ће особа чији су родитељи боловали од туберкулозе лакше оболети од особе чији су родитељи били здрави, па ма живела и под болњим условима живота; они ће се у толико пре разболети у колико су ти услови гори. Према томе сама клина није довољна да изазове туберкулозу; за то су потребни и услови. Ово се најбоље види и из чињенице да особа (скоро све особе у нашој средини пре или после морају бити заражене туберкулозним бацитом!) заражена клином туберкулозе разболи се тек онда кад се за то створи погодна при-

лика, обично у доба пубертета, када се цео организам налази у преобращају, због чега постаје мање отпоран, или кад наступе гори услови живота (рђава исхрана, душевни и телесни премор, итд.). Из ових чињеница произилазе две јасне ствари: прво, треба спречити, колико је то могуће, инфекцију, или бар масивну инфекцију, или бар у раном детињству, када је детињи организам још нетворан, туберкулозним клицама и друго, направити отпорност организма према зарази, поправком општим прилика у којима живи.

У нашој средини, практично узети, свака особа се пре или доцније зарази клицама туберкулозе. Прво се дешава оболења бива обично у плућима, тј. у плућним лимфним жлездама. Одатле бацили продиру у остале органе и то на првом месту у плућа, као најближа, а затим, крвотоком и у остале органе. Као што су појединци мање или више отпорни према туберкулози, тако су и поједини органи. Неки од њих ређе, други чешће од ње оболевају. У млађим годинама деца болују више од туберкулозе плућа и костију; у старијим од туберкулозе плућа и других органа.

Туберкулоза костију (варичне кости или приљена кличменог стуба) повољнији је облик туберкулозног оболења, јер у костима болест је мање опасна и развија се спорије од оболења у другим органима. Само, у колико се спорије развија, у толико је и лечење спорије. Болесници са овом врстом туберкулозе морају имати много стрпљења, јер се на оздрављење не сме рачунати данима и недељама, већ месецима па и годинама. За утеху треба да знају да у колико је оздрављење споро, у толико је сигурно и може да прође без икаквих последица.

Туберкулоза костију лечи се као и свака друга, а можда и више од друге туберкулозе, мировањем. За то је потребно оболели орган ставити у потпуно мировање тј. у гинс. У колико је оболели орган мирнији, у толико ће пре оздравити. Осим тога потребно је, као и код других облика туберкулозе, подићи опште стање организма, а за то је потребна пре свега добра исхрана и чист ваздух. Узимање калцијума убрава „закречавање“ оболелог места а витамини С подпомаже подизање опште отпорности организма. У помеду исхране важи само једно правило: болесник може да једе све, а треба да једе што чешће и што више. Сам болесник, који у почетку лечење (мирно лежање у гинсу) прима доста тешко, нарочито ако је у питању дете које је навикло на кретање, временом се навикне. Своју судбину ће у толико лакше подносити у колико има више добре воље и разумевања и у колико његова околина то може боље да схвати. Таквим болесницима потребна је душевна разонода и морална подршка. Они пак треба увек да имају у виду да овакво, истина душевно и телесно тешко лечење, води споро, али сигурном излечењу...
Др. Н.

Добро је да познајемо ПИРАМИДОН и да се у ово средство можемо поуздати!

Pyramidon таблете

Против болова

Оглас рег. С. Бр. 19.999 од 6-X-1942

Добија се у свакој апотеци

Прошле недеље одржан је у Крушевцу импозантан збор коме је присуствовало неколико хиљада мештана и земљорадника из целог Крушевачког округа, као и грађана из Трстеника и Врњачке бање. Збор је одржан иницијативом крушевачких грађана подом последњих догађаја у округу. На збору, на коме су говорили представници свих друштвених слојева, дошла је речито и снажно до изражаја воља народа да се одлучно стави на пут разорним делима и агитаторским покушајима свих „шумских“ елемената.

(Слика: Државна пропаганда)

Зла мртва

ПИСАЊЕ: ВУКА ПОП-МЛАДЕНОВА

Целога тога дана Стојадин је денуо са оцем лисник притезао торове и стару кућицу те кад анус истерају на прехрану стоку ту у планини не страда ни она ни људи.

Мучан је био њихов живот ту на висинама где као да небо додирује димњаке, плочом покривене кућице а сунце клизи по врховима дрвећа. Зима, снегови су затрпали врата од куће у којој су у једној чађавој собици спавали отац, мајка, три брата са женама, две неудате сестре и деветеро деце, а у углу увек по невремену оmlађена јуница са теленцетом, голишаво прасе или плашљиво јарење да не изгину на мразу у заснеженим торovima.

У пролеће снег се топио, пунио дубодолине леденом водом која је као помањена јурила са висина и односила мучне јесење усеве. Доле дубоко невидљива речича мирна на око и суморна по некад превртала би ветром за час, захучала, понела дрво, камен, почунала орашје, понела мале баштице посејане поред воденичких јазева, покрхала витлове и порушила танке воденичне зидове, која их је скромним ујмом прехранивала у пролеће, кад понестане хране.

Стојадин је летео са дружином из села и браћом да заустави бујину и спасава што може, али тешко. Вода је остављала за собом муљ и рушевине... и нове напоре. Он не памти кад је био дете. Чинило му се да од увек зна за себе, јер није имао ни три године кад су му дали прут у руке и уз дуго савета, и миловања послали га да причува гуске на ливали испод куће.

Гуске су неко време кривиле вратове сашаптавале се издајнички, затим полетеле... Држећи чврсто прут који је био бар три пута већи од њега, дете је потрчало запрепашћено за њима, заплело се и пало... Један млади бик видећи како се котрља низ ливаду, појурно погугуте главе, дигао га на рокове и бацно на један пласт сена.

После тога „премржденија“ на њега су као на првенца наилазиле све озбиљније дужности и тежбе. Његов сав био је кратак и испрекидан негде на дрвовима брашна у воденици, кроз коју је хујао ветар на подераној рогози или на стрњници где би падао мртв уморан.

Али бујница се морала заустављати, хрочале сетве обнављати, стока се морала чувати и износити на пијацу да валегне за кућне трошкове и оне дажбине око Бурђева-дана, које нису трпеле одлагања кад Митар биров крене уз брдо, поплаши птице и птице у граљу и завиче на сав глас:

— Еј сељани, како можете да дођете на договор у општину; чујете ли или не? — а то је значило пореза, приреза, пударина, пољачина, школарина, огрев за школу, станарина за учитеља и поповски бир... А изнад свега, један тешки и прикривени бол и срамота притискивали су главу Стојадинову пуних седам година од жењидбе.

Кад су се најзад исцупали из кршева и створили ново кућиште доле код воденице опет слично оном горе, опет уска кућица само са ћерамидним кровом, неколико амбара за жито, тра и кокошарника, раштрканих на низбрдици и неприступачних у раскалајаној јесени за сваког сем за ове паћенике, — бриге и терети нису се смањили. Снага Стојадинова слична младоме хвасту у шуми борила се је и одолевала, а онај бол у мирном и поштену срцу његовом вукао се је као магла

*

Отац и син ишли су неко време журно. Затим су на домаку куће сели да спахну. Пред њима слоздо са реке и унаоколо дизао се онај шум

сеоске вечери пред ноћни смирај. Један воз хуктао је негде кроз клисуру. Тамо на другу обалу реке на кућица разбацаних по бреговима сељаци се дозивали и поручивали нешто један другоме и све се слевало у једно звучно: Охо-хо!

Из једног лесковог шумарка ударила је клепетина неког задоцнелог стада. Они су погли главе под тим ударцима као под тешким теретом. Затим

су се исправили и погледали се право у лице први пут после много година.

— Стана, рекао је отац.
— Стана, потврдио је син и сагао главу понова.

Без икакве оптужбе, без јадиковања и потсећања на то, да су њихови стари некада побегли из арнаутлука, појахали само на неколико коњића натоварених торбама, испели се у брда, раскрчили шуме и створили онде мучнички поседак, далеко од друмова, од бегова и аскера да заштите образ женштина... Просто и тврдо казао је:

— Биј.
Син је ћутао.
— Удри, шта чекаш, зашто ти је та снага?! — И устали су и пошли без речи. Старац је пошао у кућу, Стојадин је пошао ка воденици, јер тамо на бледој и раној октобарској месечини као да је видео белу шамију своје жене.

Још првих дана на запрепашћење свију укућана, она је отпочела да води неки свој живот... Затим је отпочела да га вада душмански са свима оним сељанима што су изгубили душу и свако поштовање пријатељства и туђега слемена... Са свима оним капуташима, што су се врзали по селу: купцима и прекупцима, разним „надзорницима“.

Јутром док је у кући врло од договора и поласка на посао она је тумарала по „земнику“ испод куће, претурала по ковчезима, и у полутами кардила своје младо лице разним првеним картиџама и водинама. После је хитро прилазила тору са ситном стоком.

— Стано, ... Тој ли ти је работа?
— Врћај се и пођи у њиву, викали су за њом, али она је већ измичала преко брвана за овцама, које су збијене једна уз другу ишле где их је она гоњила и ударале клепетушом.

А тамо кроз градине ограђене гумнастим врбама, у тешкој хладовини старих ораја, по мирисавим откосима и шумским стазама, свуда је нашла неког да поразговара и проведе своју срамну младост. Враћала се је тек увече са једним загонетним осмехом на устима, позабавила се мало око стоке, и седала мирно у страну, као да је се кљач деце и онај свет у кући, ненадао од умора, ништа не тиче.

Стојадин је седео по паткал уз њу и ломећи руке питао је.

— Стано, докле ћеш такој, имаш ли срам, имаш ли душу?..

— Што прајим ја? — осмехивала се она мирно и хитро узимала најмлађе дете у крило, милујући га безвољно да забашури разговор.

Он је скакао на ноге, дрхтао је... да је обори на земљу, да је изгази погама, да јој испчуна косе... али дали жалост за одојчетом које је држала на прсима, или за самим собом, или срам укућана, који су без роптања њему за љубав трпели ову бездушну жену — њега је одједанпут обузимала тешка немоћ — као мртв прелазио је праг, излазио је иза куће и падајући на ледину заплакао горко.

Ала те вечери... у неколико снажних корачаји претрчао је до ње зграбио је за рамена и грмнуо:

— Што тражиш туј, деца куда су ти, конач кој ти спрема?... — и по-

и вразну „трећепозивку“ осталу из рагова и стао уз један кокошарник близу Стане.

*

Месец залази и излази иза брегова. Стана лежи наслоњена главом на једну рачвасту грану и нити моли нити што обећава... Ама ћеш молиш проклетито једна, ће ти дође намет, обећава старац манитој снаји и све се више увија у гуњу а сав му наилази на очи у бучању воде и клепету воденице.

А Стојадин истрчао чак горе до старе куће, завукао се у једну плевну, зарио у сламу и не мисли да снава ову судбоносну ноћ, само му срце букће као добош. Затворио врата на плевне, али отуда долази студен и онако будног пробија га до костију. Он нехотице отпочиње да мисли на кратко Станино јелече испод кога јој сада промрзавају слабине, па на Коленице, најмлађег мушкарчића од осам месеци... ко ће да га подоји кад се пробуди? и скаче увијен сламом. Напољу ведро, зорјаче нема још али ту је. На дрвешу дрхће и опада лист по лист.

Он опучио низ брдо. На месечини види већ оца како слава увијен у гуњу и жену заваљене главе на дрвету. Он се спустио на колена, затим на руке и тако пузећи да га отац не опази домилио до жене, која се бледа од хладноће као паучина осмехнула победнички кад га је опазила. Он извукао из дена бритву и онако на коленима стао да сече конопац.

— Не... не, узвикнуо је сањиво штедљиви старац и скочио те и сам отпочео да одвезује снаху, која је одвезала дрхћућу потрчала у кућу.

Отац са пушком у руци, Стојадин са конопом преко руке, пошли су за њом.

Пред вратима син је застао и као правдајући се олу прошапутао:

— Јоша жена...
— Јоша... — осмехнуо се старац.
— Да се делимо, нема друго чаре.

— Како рекнеш... — казао је расејано син, као да га се ништа на свету не тиче сем оне жене што се купи тамо под губерром и ликује.

Четири певца шућурена један уз другог на једној положеној грани исправила се одједном на својим високим чворноватим ногама и закукуркала на глас објављујући узрујаним укућанима зору и Стојадинову пропаст.

Nezadovoljstvo

У позно лето кишнога дана
Заљубих се у жену младу
Нежну, веселу и ведрог чела.
Глас јој је био мио и мек,
Очима прим ме је занела,
Због њене свилене косе
И хода лаког ко птичији лет,
Оставио сам друштво и песме
А с њима и цео свет.

И сад више немам сна
Душа моја лута,
Зашто плачем, не знам ни ја
И дан и ноћ више пута.
Поглед њен озарен срећом
Давао ми је зрачак наде
У мом животу пуном празнина
Радост је за мене била.
Пред сјајем њеног чеднога лика

И достојанством нежне лепоте,
Пала је свака мисао греха
И празна жудња људске похоте.
И кад у срцу створих вдиљу,
Најлепшег доба живота мог,
У позно лето кишнога дана
Узе је себи вечити Бог.

И сад више немам сна
Душа моја лута
Зашто плачем, не знам ни ја
И дан и ноћ више пута.

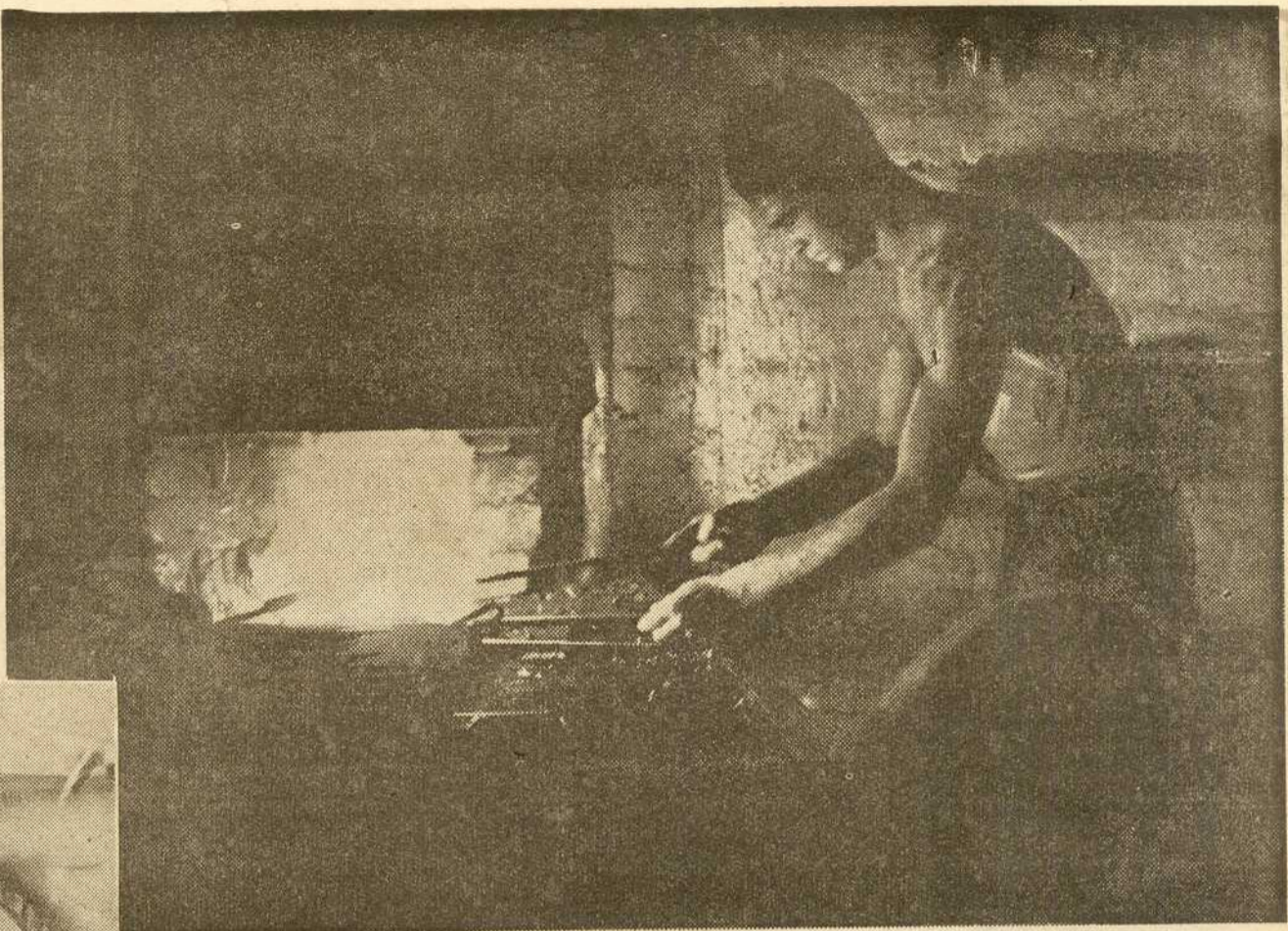
П. Е. Симоновић

У ма извесних заната у нашој земљи за које се може рећи да су традиционални, али се одмах говорећи о њима, може утврдити да су ти занати, на жалост, доста занемарени. Тако је и са кованим гвожђем. Тај лепи српски занат, који је у стара времена имао своје истинске уметнике као да је замро. Срећом, све традиције нису изгубљене и има неколико занатлиских породица које су га даље неговале.

Слике које објављујемо речито вам говоре о успешном раду једне такве занатлиске породице са живом традицијом, у којој се вештина предаје од оца на сина, и у којој су два брата, млада и снажна, умешна и енергична овај занат ковања гвожђа учинили уметничким занатом у правом смислу. Од деде и оца они су научили све оно што треба знати да би рад био што солиднији, али оно надахнуто, то је њихово, то је она „уметничка жица“ која чини да израђени предмети постају лепа. А све оно што излази испод руку ова два брата уметнички је предмет.

Све што они раде: улазна врата, оградe, канделабери, фењери, оквири,

Горе — У ковници врше се потребне припреме.

Лево — Један укусно израђени предмет у ковном гвожђу.

Десно — Снажне руке показују нам један веома лепи лустер.

Доле — Старији брат довршава свећњак.

(Осимци: А. Симћ)

рамови за слике и огледала, свећњаци, постоља, казете, пепељаре, шарке, кваке, разни предмети првенствено корисни на украси, сви ти предмети израђени од кованог гвожђа низ су веома успешних и много укусних радова. Под њиховим рукама гвожђе постаје уметнички предмет и све то настаје у једној старој кући Битољске улице, у једном повученом кутку Београда, у дну авлије пуне зеленила, цвећа и сунцокрета. У атмосфери где све дише традицијом, и неком смерношћу испод неуморних руку два млада дива као налик на легендарне јунаке искрсавају, варнице, предзнаци нових творевина. Једна ствар коју нарочито желимо подвући јесте та да предмети израђени у ковном гвожђу код нас све више освајају и да их све чешће срећемо по нашим домовима. То је још један доказ о томе да се у многом погледу, враћамо здравим традицијама.

Мајстори Кованог гвожђа

Мачки подигли су облаке дима (Фот. А. Шипић)

1 — „Вис X треба заузети“ тако гласи наредба. Ваздухопловство припрема напад.

2 — Гренадири пуне на бунару своје чигуре. У жестокој борби се очедају а не може се рачунати са скорим снабдевањем.

3 — Челик нападни одреди продрли су неколико стотина метара у дубину у правцу високог железничког насина. Јачи совјетски оклопни одреди покушавају да спрече напад. Немачке „Штуке“ узимају их под свој нишан и погађају тачним погоцима.

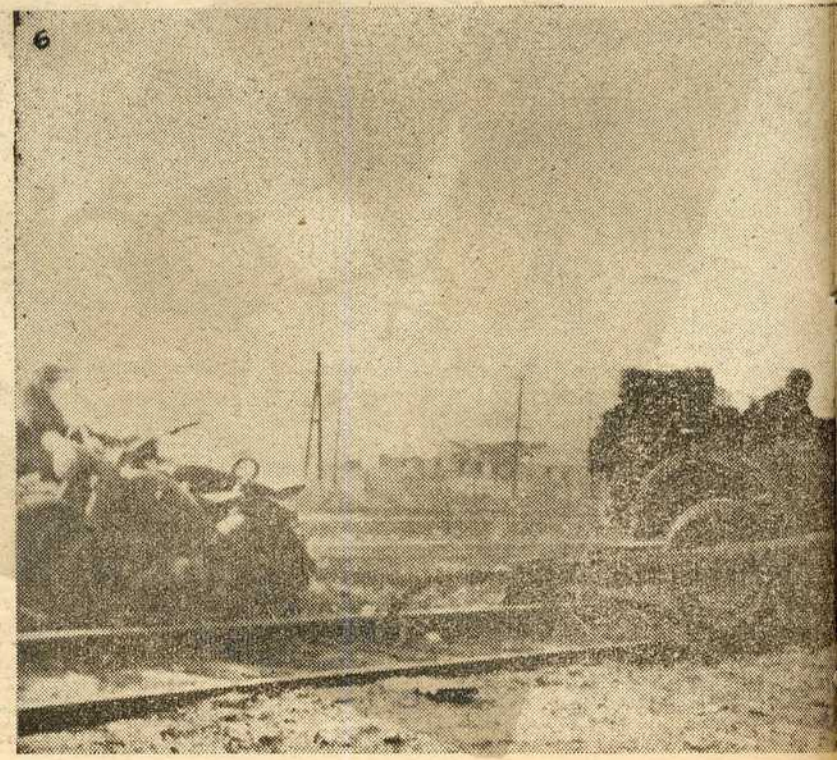
(Свампци: Б. Ф. А.)

4 — Није било могуће унутити у позадину совјетске заробљенике и они остају, разоружани, у рову у коме су и заробљени.

5 — „Тигрови“ су сложили совјетски отпор. Оклопна кола натоварена пешадијом иду за њима.

6 — Преко освојене железничке пруге постављају гренадири своје пешадијске топове. Треба спречити бољшевице да се учврсте на висовима који се налазе иза пруге.

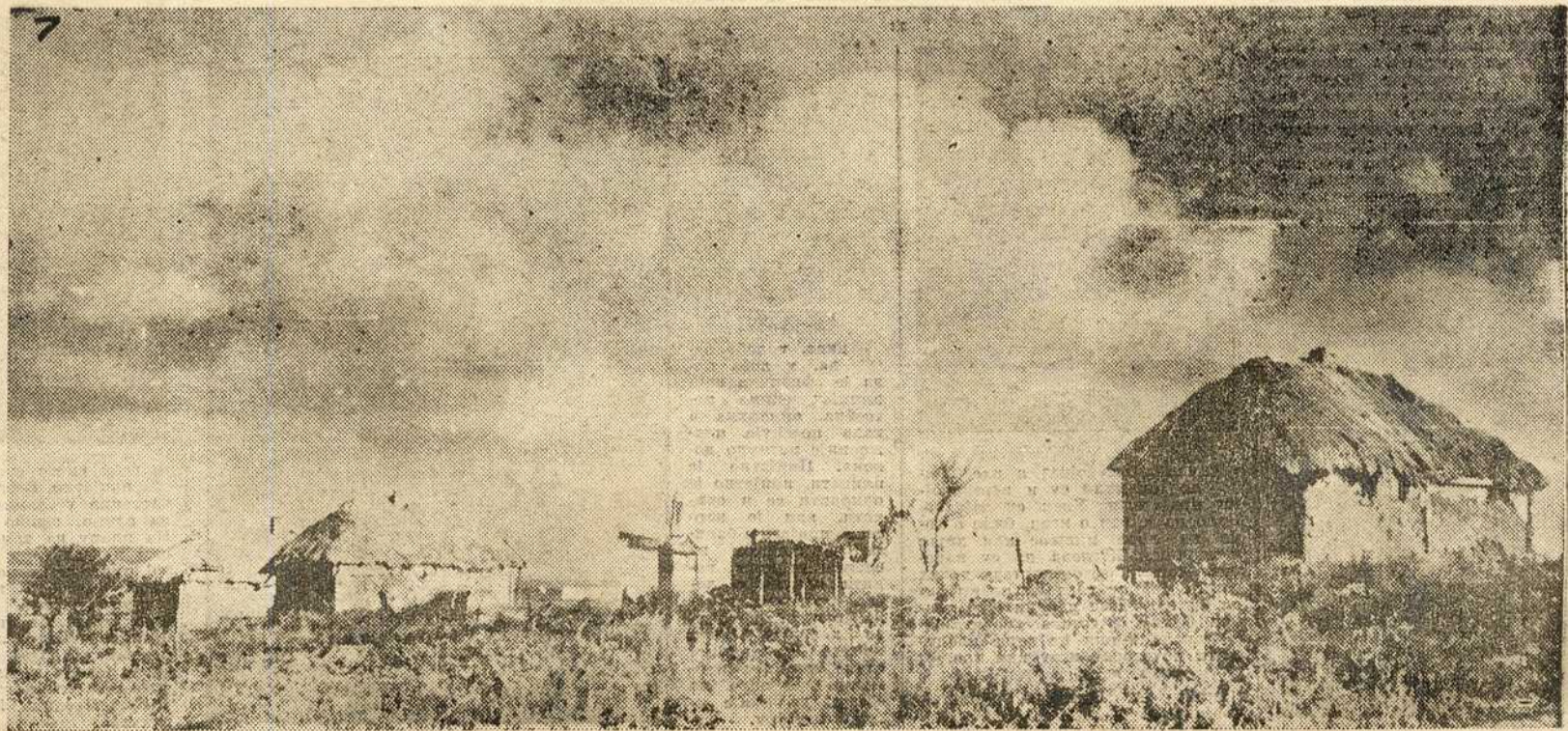
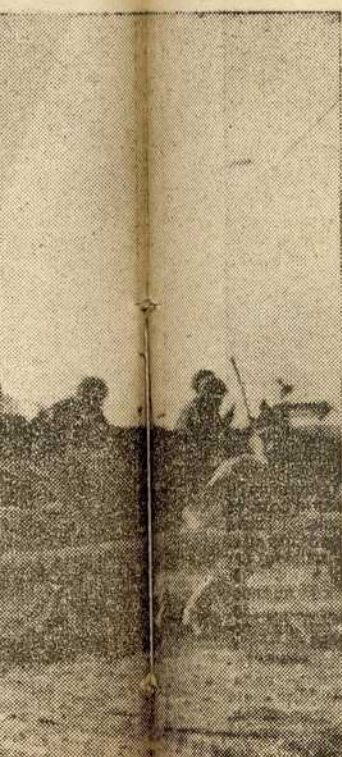
7 — Гранате тенкова уништиле су остатак совјетског отпора. Увече командир је могао да јави: „Вис X и село X чврсто су у нашим рукама“.

Од почетка већ је људство мачким подигло офанзиве и сва вања свих виси соке“. Немачки само из пасивних тачкама фронт борбена надмета успели да под примерну савр

Битка са Наставља

Од почетка бесни на Источном фронту битка какву не памти историја света. Она траје већ пуних месец дана. Большевици, немајући другог избора, бацају у битку огромне масе људства материјала не би ли изнудили одлуку. Битка је почела једним локалним немачким подухом на јужном делу фронта који су большевици схватили као почетак немачке офанзиве и свим својим огромним ратним потенцијалом упустили се у највећу битку изнуравања свих времена. Губитке большевика у тој бици означају и сами Билези као „ужасно високе“. Немачке трупе усвојиле су у тој бици систем „еластичне одбране“ који се не састоји само из пасивно одбијања напада него и из смелих противнапада и препада на свим одлучним местима фронта где то ситуација захтева. При томе се још једном доказало да се и тактика и војна надмост налази на страни немачког вођства и немачког војника. Большевици нису успели да постигну ни један крупнији стратешки успех. Серија слика коју доносимо приказује примерну савну свих врста оружја у тој највећој бици свих времена.

КРОЗ ГРАД И СЕЛО

У програм рада омладинина обвезника Националне службе спадају и курсеви за осposобавање водника. Ови водници постаће, по свршеном курсу, први помагачи четвова, постаће водници који ће упућивати нове обвезнике. На слици видљиво такву једну групу курсиста како се враћају са рада.

Највећи парк Београда, Калемегдан, несумњиво је дивно уређен. Где се год окренете, штајући се лепо уређеним стазама, увек вам се пружа слика парка каквог се само зажелети може. И штајући тако, удисајући свеж ваздух, одмарајући се у зеленом, човек ретко када мисли о томе колико труда стаје уређивање и непрекидно доградњање парка. Прозаците рецимо поред шимшировог жбуња али, констатовате да је дивно поткресан, и продужите шетњу. Ево вам баштована, ево човека, једног од оних који воде бригу о лепом изгледу Калемегдана. Видите га баш у тачку када поткресује шимшир.

Ове године има и много цвећа. И све су нијансе пуне зела, воћа и цвећа. Београђани су одувек волели цвеће па га ни данас не занемарују. Домаћце враћајући се са пијанце, носећи пуне земљице заустављају се и код цвећава и цвећарки и редовно купују баш по један стубак. Ова љубав ка цвећу је у толико више похвале вредна што је цвеће, не зна се баш зашто, поста окрпно.

Многи наши уметници баве се спортовима. Првак наше опере Холодков страстан је пењач. Сада, за време одмора, између две позоришне сезоне, одличног уметника можете да видите од јутра до мрака на води. И. наш

уметник није, да кажемо, аматер. Не! Постао је и одличан стубњак и пријатељ и у круговима старих, искусних пењача. Једно је свакако извесно да је уметник мањко своје задовољство, и да одмор корисно проводи.

чајно композитор дошавши на и деју да емисије намењене Бору почне са нежном песмом која би била посвећена мајни обвезника. Прва композиција је успела, њој су следиле друге исто тако успешне и млади новинар придружио се колу осталих новинарских композитора. Данас, одлази и сам са новом групом обвезника у Бор на отслужење четворомесечног рока...

Нишки одбор Српског првеног крста послао је до сада тачно 20.000 пакета заробљеницима. Занета дивна пример стараша о нашим драгима распореденим по разним заробљеничким или ратним логорима. Слика приказује особље Нишког првеног крста и извештај брзи пакета међу којима је и сами двадесетхиљадити пакет.

Из слика из ранијих бројева показивали су нам разне приврзе са жетве која је у пуном јеху. Ове те слике сведоци су свеопштег пријатства и дивних примера залагања за опште добро. Сада вам приказујемо још једну слику са жетве из околине Голубег Милановца.

Наступила је сезона бостана. А има га, Богу хвала, доста. Где се год окренете, ма на којој пијаци, видећете брдо бостана. Разуме се и веће или мање групе људи који „ствучњачки“ ис-

литују бостан и који се неуморно погађају са продавцима. Пошто се бостан продаје на килу то и кантари неспецијално гале. Гомиле бостана се смањују. И то тако из дана у дан.

После рата појавио се код нас известан број младих композитора који су успели прилично брзо да се афирмирају и данас имена Боровоја Симића, Војина Поповића, Милана Воке, Слободана Војина, да наведемо само неколико, свима су позната. Међу младим композиторима нарочито се истиче Александар Ђукић, икако професионални новинар, између осталог аутор и композитор песме „Не брине мајчице мила“, позната под именом „Песма за Бор“. Ова песма, стално извођена на Радио Београду, освојила је све својом припојношћу и мелодичношћу. Најзначајније јесте то да је Ђукић постао сасвим сав-

Недељом на тркалишту код Цареве ћуприје све је живо. Пријатељи коњарства, коњских трка, а још више клађења на окупу су. Тркалице је лепо уређено, трибина добре, има и других потребних удобности али — чудновато је једно: има свега једне једине чесме. И кад толики свет ожедни и поже на чесму, мора да чека док дође на ред. Уосталом, слика јасно показује каква је гурњава околних пред чесмом.

Мачка „Шинуројка“ и пас „Бидо“ одлични су и неразводни пријатељи. Увек су заједно. Било да је реч о игри, било о томе да лови мишеве или друге штеточине. Изгледа да су нарочито чекали фоторепортера да их сниме, јер су се тако поставили да би на слици испалили што лепши. Слика је готова, „позирање“ је успело и они ће даље продужити другарску игру или лов.

(Снимци: А. Симић 3, приватна својина 3).

Данас, у доба рада, у доба када је „финанска кондиција“ свима потребна, омладина и када поседује плаже није потпуно докона. Пријатно је пливати, пријатно је одморити се и сунчати, али је исто тако пријатно бањати се спортом на свежем ваздуху, водити рачуна о доброј кондицији. И на плажи, нарочито недељом, увек можете да видите групе младина-спортиста. Ови овде, на слици, најрадије играју одбојку.

Треба умети спојити корисно и пријатно. Београђани који се настану у „замку“ који видите на слици, решио је ово питање. На плацу на коме се налази башта налази се и Ђегова кућа. У тој импровизованој кући, привремено, станује. И тако је постигао, једним ударцем, две ствари: решио је питање стана, а решио и питање чувања „газдинства“, баштованлука. Ова се „вила“ налази у центру града, у улици која носи име славног нашег сликара, Уроша Предића. Просто мотив за сликара.

Омладинска вештаба...

рада телесном васпитању, гимнастички и спортовима посвећује ону бригу и пажњу коју заслужују. У Дому омладине Србозара редовно се одржавају часови гимнастике и упражњавају, под надзором стручњака В. Маћеруха и Н. Адамовића, као и Душнице Радивојевић, сви они спортови који првенствено одговарају омладини.

Лепо је видети омладину Србозара у часовима када се бави спортовима, када у своме дому, у пространим дворанима или у сали за гимнастику ради разне вежбе или се тренира у многим дисциплинама спорта. Поред гимнастике и гимнастичких вежби, слободних или на справама, ту су још скокови, трчање, одбојка, кошарка и други спортови.

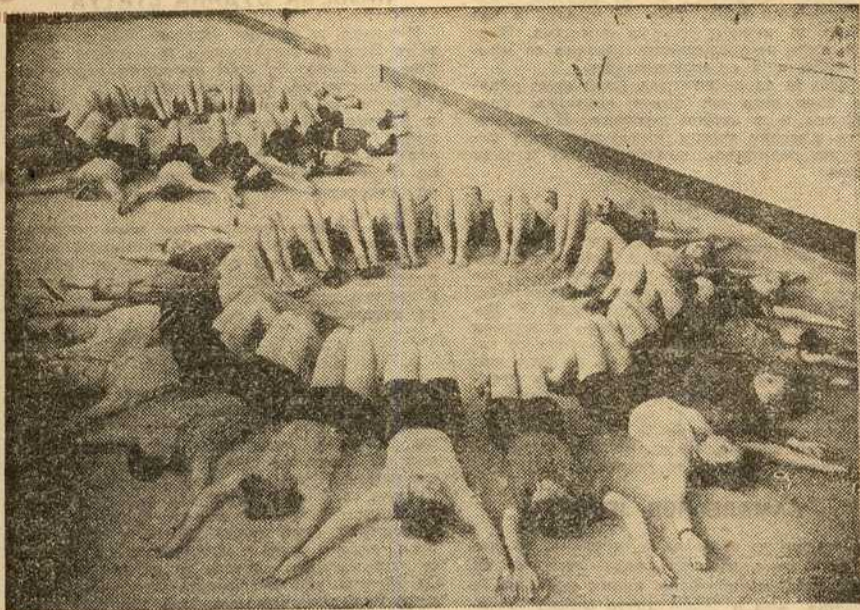
Омладинска марљиво вежба...

Лево — На часу гимнастике женске омладине.

(Снимци: „Мироч“)

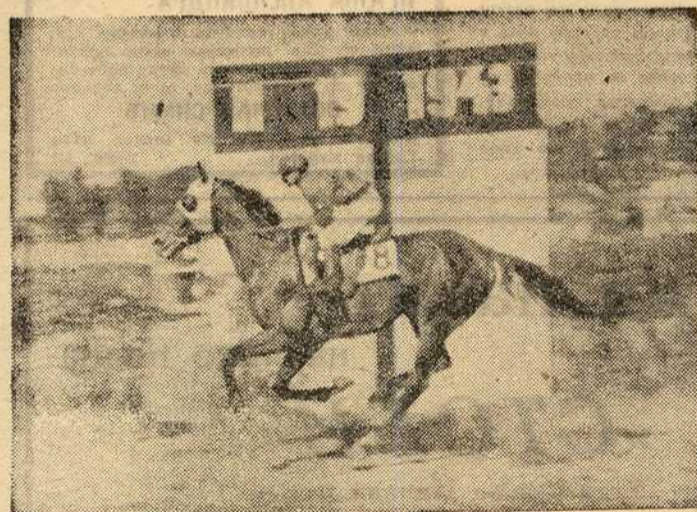
Лево — Лакоатлетске дисциплине ваљан су део спортског вежбања омладине Србозара

Десно — Узбудљив тренутак са утакмице кошарке омладине Српске заједнице рада. Утакмица је одржана у великом дворанима Дома омладине Србозара.

Гуковном, умном и телесном васпитању и упућивању српске омладине посвећује се све већа пажња. Важно је подвући да је ово упућивање и васпитање омладине у српском духу, теориско и практично програмско, идеолошко и систематско. Нема више и не треба случаја, нема и не треба више вртања. И данас, национално-идејно упућивана, добро организована наша омладина зна куда иде и шта хоће.

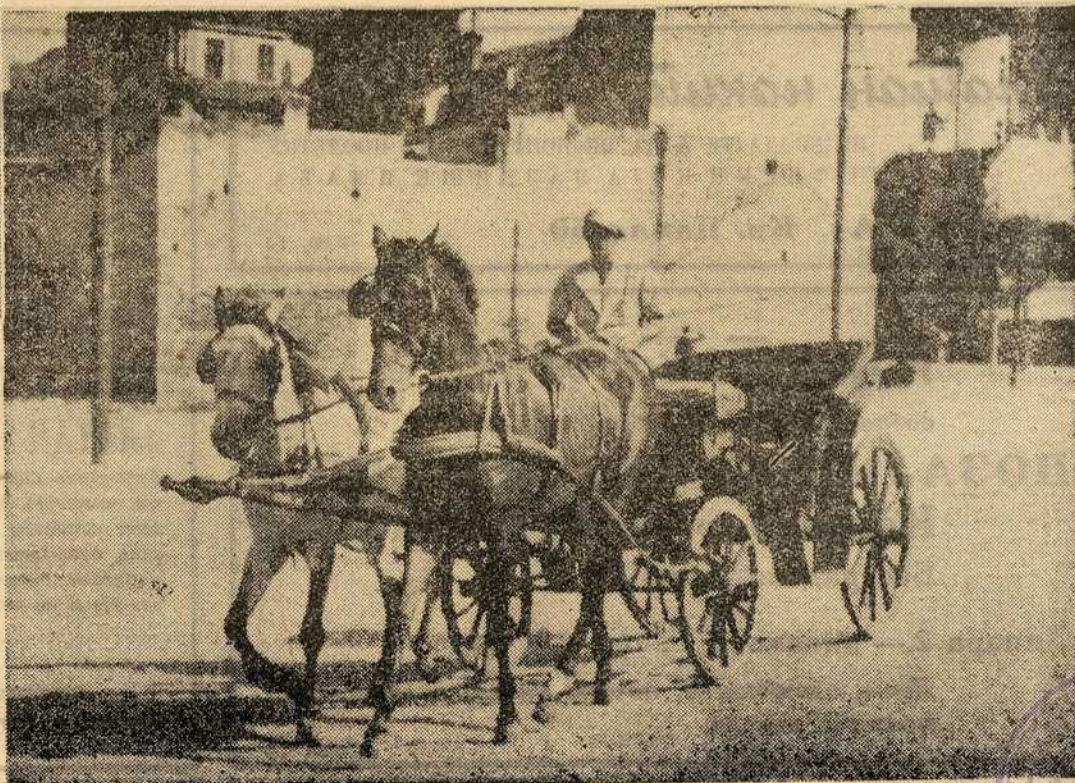
Интелектуалци, радници и сељаци, подједнако су синови Србије. Подједнако су свесни задатака и дужности, подједнако прожети вољом да дају што више од себе. И сви знају данас да је телесно васпитање саставни део општег васпитања. Јер само се тако постизава оно што је стара изрека тако тачно изравила „Здрав дух у здравом телу“. Радна омладинска сврстана у Српској заједници

Живот извесних животиња, нарочито домаћих, баш као и живот људи којима служе, пружају често неочекиване тренутке. Највеће тако нешто изненађујуће, нешто на шта, рецимо, тркачки коњ није навикнут. На овим двема сликама видите једног те истог коња, на тркама и упрягнутог у фијакер. Овај коњ, добро грађен и као створен за трке, веома је ћудљив. На тренинзима је одличан, увек међу првима, али када наиђе на трку, када треба да пред свима пред многобројном публиком која се и на њега клади, покаже што зна, он се редовно брука. Обично неће ни да крене а кад је кренуо скоро је увек међу последњима.

Његов газда одлучио је тада да учини последњи покушај, да казни коња и да га, „по казни“, упрегне у фијакер. И тако овај иначе одлични тркачки коњ привремено вуче фијакер, односно вуче га преко недеље. Међутим, погледа да овај необични тренинг није успео. Казна је била узалудна, јер је ћудљиви коњ продужио „стару песму“ и у прошлу недељу, опет стигао — последњи... (Снимци: А. Симић)

Фијакер као казна

Трупa „Централе за хумор“ у тренутку одмора за време пробе „Вита-Мина“.

ВИТА & МИНА

У недељу 23 ов. месеца популарно престоничко ведро позориште „Централа за хумор“ даће премијеру своје друге ратне реви-комедије „Вита-Мина“ коју је написао за уметничку трупу „Централе“ Мића Димитријевић писац „Минута после десет“.

(Снимак: приватна својина)

О свету и сважелу

ДАКТИЛОСКОПИЈА

Употреба отисака прстију за законито распознавање била је источним народима позната још у најстарије доба. Уместо сваког другог доказа о личности. Азијати су узимали отисак прстију које су пре тога упрљали чајем. И Словени су пријимали тај обичај са Истока те се још и данас које неписмено лице, када треба да стави свој потпис на каква акт, остави место потписа отисак прста.

Класификација дактилоскопије покушана је да се изведе 1888 године. Затим се у свима културним државама радило на усавршавању дактилоскопије, док француска академија наука није признала 1. јула 1907 године да се „отисак прста“ јавља као телесни потпис који са прецизношћу установљава личност власника прста, а опасност његовог фалсификовања искључена је“.

ПЛАКАТИ У СТАРО ДОБА

Не може се данас, а нарочито пре рата, мањи ваљда ни најзабаченије село у које није убачена каква плаката — реклама. О великим градовима да се и не говори, јер су просто преплављени плакатама свих могућих врста. Реклама данас игра изванредно велику улогу, а без добрих и многобројних плаката нема ни добре рекламе.

Плакате само пису узим модерног доба. Постојале су и у старији само направно у луксузијем облику. По зливима неко-

пљина у Помпејима нађени су многобројни рекламни знаци. Док се модерне плакате штампају на великим таблицама хаџије, старе плакате писале су се и цртаде на камену па има „плаката“ које су уклесале у камену... У Помпејима је нарочито нађено много изборних плаката... То је сасвим разумљиво јер је историјски утврђено да се пре ерупције Везува, која је била катастрофална за Помпеј, у Помпеји спремали за избор грађских часника. Нађене су и плакате које су објављивале позорнице претставе. Затим су нађене плакате у стиховима...

ПЛАТИНА

Платина је најтежи метал, јер је од олова тежа скоро два пута, а од живе један и по пута. Платина је изванредно отпорна тако да се скоро не може уништити. Ако би комадић платине стојао неколико година на ваздуху ништа се не би променило. Не смета јој ни киша, ни сунце. Платину не могу да нагризу ни најаче киселине које иначе нагризају све. Поред тога платина се топи тек на врло високој температури (око 2.000 степени Целзијусових). А на тој температури сви остали метали не само да се топе већ потпуно сагоревају.

Сва ова својства дозволна су да се платина тражи више него што је има, што овет утврде на одређивање њене цене.

Док се сви метали на топлотни шире, ово ширење је код платине сведено на најмању меру па меру која се једва да

приметити. Због тога се од платине праве примерни мера, који се чувају у завојима за мере у разним земљама. Због своје мале растегљивости платина се много троши и у електротехници.

Важно је да се платина врло лако обрађује због чега се, поред осталог, употребљава и у зубној техници. Но највише се платине троши, скоро половина целокупне годишње производње, за издату накита.

ШПАРГЛА

Шпаргла, која се и код нас купује на пијаци, била је позната и старим Мисирцима. У старом Риму знали су врло добро за шпарглу. У почетку римског царства и Плиније говори о шпаргли. У Европи шпаргла се најпре гајила у долини Рајне. На северу Француске почела се гајити тек у петнаестом веку, а на југу чак у шеснаестом веку. На столу Луја четрнаестог шпаргла је била јако омиљено јело.

Храњивост шпаргле је релативно врло мала, али справљена са разним састојцима може да буде врло корисна.

КАМЕЛЕОНОВ ЈЕЗИК

Камелеон не само да је у стању да мења боју како му кад треба, него да би могао себи да обезбеди храну која му је потребна, има и једно друго моћно оружје. Језик камелеонов којим хвата бубе и мушице за своју исхрану, дугачак је скоро колико и половина тела самога камелеона: петнаест сантиметара.

ЈЕГУЉА ОД ОСАМНАЕСТ ГОДИНА

По правили јегуље могу да живе свега седам година. Претпостављало се да јегуље могу и даље да живе, али за ту претпоставку није било доказа. Међутим, такву јегуљу венео је да одгаји један буварски одгаивач риба. Пре осамнаест година он је сасвим случајно издарио једну малу јегуљу и сместио је у свој акваријум. Јегуљу је чувао и хранио тако да је жива још и данас. Питање је само дали би јегуља, да је остала у слободи, могла да доживи толику старост.

ЛОВ НА ДЕЛФИНЕ

И ако делфине не сматрају као непријатеље људи, не треба заборавити да су велики непријатељи и утамљивачи риба. Због тога их људи гоне. Међутим, лов на делфине није ни најмање лак, јер је делфин врло окретан и брз, а поред тога може да постигне и велике димензије.

Делфин не може да се лови обичним харпуном, јер га је тешко погодити због његове велике окретности. Због тога је сада конструисана нарочита „лушка“ снабдевана јаким харпуном и конопцем дугим око петдесет метара. Вапање харпуна из ово „лушке“ је много брже и сигурније него што је то било при вапању бацању харпуна. Цела „лушка“ тешка је свега око 3.800 грама, а сам харпун износи 225 грама.

ГОВОР КРОЗ ВОДУ

До сада је кроз воду било могућно једино споразумевање помоћу звучних сигнала. Кроз воду се воште није могло говорити. Сада је научи пошло за руком да пронађе једну таблу од кварца, која у води има четири хиљаде трештаја у секунду. Помоћу те табле чине се проба да се успостави могућност говорора кроз воду.

До сада је пронађао ове табле пошло за руком да успостави говор кроз воду на растојању од пет километара..

НАЈВЕЋА БУДИНА СТАТУА

Недавно је острво Цейлон добило највећу Будину статуу, која је до сада воште израђена. За онај оменник купљених су прилози на свим странама.

Статуа је постављена у једном храму у близини Матаре, у јужном делу Цейлона. Ова статуа је висока 19 метара. До сада је највећа Будина статуа, израђена од бронзе, била у Камакурџи, југозападно од Јокохаме. Она је висока свега 15 метара.

Нова Будина статуа има врло великог постоје на коме се налазе старински потписи. Сама статуа израђена је од армираног бетона и вештачког камена. Њена изградња стајала је око две хиљаде фунти стерлинга.

ОТКУД РЕЧ ДИВАН?

Реч диван има прилично дугачку историју о којој и не сањају они који свакога дана код своје куће седе на дивану, јер скоро нема куће без дивана. Диван је персиска реч, која се одомаћила на целом Истоку и прво је значила записник, а затим место где се чувају записници. Затим, у даљем свом развоју реч диван означавала је сваку канцеларију, затим двор, најпосле владу. Затим је означавала седнице у каквом суну. Са Истока реч је прешла преко Балкана и на Запад и сада означава део намештаја за седење и лежање.

Ваша фризура је Ваша културна потреба

Ако желите индивидуалну боју косе и фризуру (према облику главе), направите Вам фризор

ЗВОНКО

Св. Саве 12 — Славија.

36682, 1-3

ЗЛАТАН БРИЛИЈАНТСКИ НАКИТ И ТЕПИХА

највише плаћа

»ГРАД РАВНО« Вазнесенска 4

(палата Официрска задруга) тел. 28-035

36687, 1-2

ХАЛО!

СТАНОВНИЦИ НАСЕЉА КРАЉА АЛЕКСАНДРА

Велики избор дечјих играчака, по мале, пулвера, коловојске воде, ораховог уља и разне друге ситне робе добићете по максималној пени код нас

ВОЈИСЛАВ СИМИЋ

Краља Александра 279 (преко пута Гајине кафане). 33688, 1-1

Златан накит

НЕ ПРОДАЈТЕ А ДА НЕ ПОНУДИТЕ НА ПОСЛЕТКУ И ФИРМИ КОЈА НАЈВИШЕ ПЛАЋА.

»ШАЈКА«, Кн. Павла 50

36685, 1-1

Користишите се

добро уређеном и добро сортираном.

ПОЗАЈМНОМ БИБЛИОТЕКОМ

Књижаре »Матије Ненадовић«

Београдска улица 31

Динара 2.— дневно

Дечје, омладинске, поучне књиге, романи, приповетке, новеле.

36683, 1-3

Златан накит

највише плаћа

»СТОБИ«

Угао Краља Милана

улаз из Ресавске 34 тел. 27961

36678, 2-4

ЗЛАТАН НАКИТ СТАРИ И НОВИ КУПУЈЕМ:

Дијаманте крупније, брилијанте све величине, златне зубе, бурме, прстенове, минђуше, брошеве, бразлетне, панце, сатове златне, сребрне и металне само исправне и од бољих познатих марака; старо злато оштећено, излизано, попомљено и горело сваку количину, купујем сребрне есајге и остале исправне предмете од сребра купује и највише плаћа. Бесплатно процењује и на захтев процене вредности исплаћује одмах позната фирма

»ВРАЧАР«

власник МИЛИВОЈЕ М. МИТРОВИЋ

Београд — Папиупска бр. 6. — Дорћол, Дорћолска пијаца, Тел. 28-706.

36684, 1-1

ДЕЦЕ И МАМА

ЗА ДЕЦУ, ДА СЕ РАЗОНОДЕ И ПОУЧЕ

Неће више да се вози колицима. Ова беба већ је проходила и сто-чим је учинила прве кораке она одгурну колица и каже: Неци више колица!

Чаробни лонац

У једном селу живела је сиромашна удовица са својом ћерком. Становале су у малој кући покривеној трском. Живеле су бедно; стара је зими одлазила у шуму да скупља сухо грање, лети је брала јагоде и малине а ујесен је влатала жито на стрви-кама. Ђерка је одлазила у град и продавала јаја, па су тако скромно живеле.

Одједном се ту створила јед-на старина и у руци је држала једно лонче.
— Драга ћерко, да знаш како сам гладна. Од јуче писам ништа окусила. Да ли би ми дала комад од тога хлеба?
— Како да не — одговори-ла јој је девојка, ако хоћете, даћу вам цео комад, ја ћу већ стићи кући и гладна. — И да-ла јој је цео комад.

Једанпут лети ћерка је са-ма отишла у шуму да бере ја-годе. Кад је имала пуну корпу, села је крај једног извора, извадила комад суха хлеба и почела да руча. Било је упра-во подне.

— Хвала ти кћери. Али кад си већ тако добра била и да-ла ми свој ручак, хоћу да те наградим за то. Ево ти ово лон-че. Кад га код куће поставиш на сто и кажеш: „Лончићу ку-вај“, скуваће ти толико каше,

колико сама будеш желела. И кад будеш мислила да ти је доста, ти само кажи: „Лончићу доста!“ и одмах ће преста-ти да кува“. — И при том јој је дала лонац и нестала беа и-каквога трага.

Кад је стигла кући, испри-чала је мајци о ономе што јој се догодило у шуми и одмах је пробала чаробну моћ лон-ца. Чим је рекла: „Лончићу кувај“, у лонцу је почела да се диже слатка каша и док је избројала до десет, лонац је био пун. „Лончићу доста!“ и лонац је престао да кува.

Обе су се слатко најеле. Ђер-ка је отишла у град да прола-јаја, а стара је остала сама. Кад се дуго није враћала, мај-ка је огладнела и зажелела се поново слатке каше. Узела је лончић, поставила га на сто, на-говорила оне речи и лонац је почео да се надима кашом.

— Морам да одем за таванр и кашнику, рекла је самој себи. Док се вратила, остала је за-безакнута: каша је куњала из лончета на сто, са стола на сто-лице, а са столица на земљу. Стара је заборавила лонцу да каже да престане са кувањем. Узела је поклонац мислећи да ће на тај начин зауставити каш-ицу. Држала је чврсто, али каш-на је стално надлазила као поплава. Кад је видела да је има толико, да ће соба да се напуни, разбила је лонац. Ме-ђутим каша је куњала и да-ље као лава. За тренутак каш-на је већ прешла праг и из-лазила чак и кроз прозоре у дворници. Стара је сва очај-на отишла на таван и грдила ћерку што јој је то онако чу-до донела кући. Каша је још увек надлазила као набујала река. Ваљала се по друмови-ма, тако да је и саобраћај за-уставила. Ко зна докле би то тако трајало, да се није ћер-ка вратила и рекла: „Лончићу престај!“

Али на друмовима је било толико те каше, да су сељаци, који су се враћали кући мо-рали да поједу кашу да би на-правили тунел за пролаз.

Лончић је престао да кува, али је био разбијен и чароб-не моћи је нестало.

Три рибара

Три рибара пенџу на једном месту. Одједном свој тројици у-чинило се да је риба затреса у-дицу и сва тројица једновремено су извукли удицу. Док се канан заврсно, видели су у ваздуху са-мо једну рибу. Ко је од ове тро-јице рибара стварно унецао рибу?

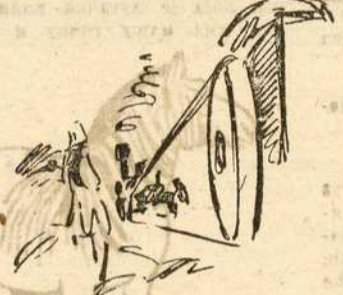

Прво и да кажемо свечано приштање малишана у воду. Савска је вода пријатна, али малишан, иако га држи мама, не иде баш тако радо у воду. Нека, нека, само док се на-викне...

(Снимци: А. Симић)

Вршидба

ВРШИДБА
Мотор пена,
Лети пена,
Зрно веје.
Нема глади,
Свако ради,
Сунце грее.

Лете снопи,
Зној их теши,
Мучног рада.
Пала пена,
Мотор пена,
Још и сада...

Вуцрија, августа 1943.
Радослав Ерић

Чудна слика

Као што видите имате слику маје баке. Али ако вас интересу-је да видите како је изгледала кад је била млађа, окрените само слику, па ћете је видети.

Јутиро Морави

Морава сада у недоглед јури.
Кроз јутро ведро у плаве долине,
Несећи поздраве зелених поља,
Свеже мирисе високе планине.

На обали травној, уз бистру воду
Жалосне врбе онустиде гране,
Ка да гледају бисерне таласе
Њихово вечно весело играње.

Лакориле ласте над
Моравом... ту
Спусте се ниско, олу у висине,
Са плавог неба кликће шева
гласно.
Славећи Бога, земаљске милине.

Гласни раани стапају се сруда
У музику јутра, музику лета...
Вољимо земљу наших праотаца
Она нам је мајка — Она је света.

Вуцрија
августа — 1943 год.
РАДОСЛАВ ЕРИЋ
свињени мали матурант

Татино лице... Отац ове сим-патичне девојчице налази се у заробљеништву.

(Снимак: приватна својина)

Кинџа

Пала добра кинџина на зелену травницу; радује се птичица, дигла лену главицу и певала тако да је чује свако:

„Суце сјало, жега била, па је добра кинџа лила, те је гај пост'о рај“.

Поточић жуборио, ка речи се журно; весело гргорно, скакутао, журно. Безбрижан и мно певушно ти'о:

„Имам срећу — кинџа пала, па ми већу снагу дала, те сам млад снажан сад“.

М. Васкић

Скривалица

Г. Пера је изашао на балкон. Ту је у близини и његова кћм. Треба ли да вам кажемо где је или ћете се сами сетити!

РЕШЕЊЕ РЕБУСА

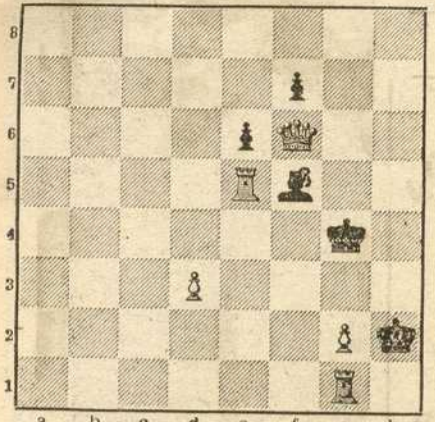
Те(р), ш (о)ко, т, (с)ом, (д)е, коза, т у бо(н), м, па(њ), мет(а), И иде = Тешко томе ко за туђом паме-ти иде.

РЕБУС

ШАХ

ПРОБЛЕМ БР. 86
К. Мансфелд

Бели вуче и даје црнине мат у два потеза.

Решење проблема број 85 (Х. Е. Лека): 1) Dh5-h2.

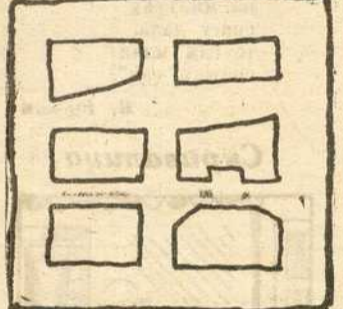
ИЗ СЕКЦИЈЕ С. К. 1913

Шаховска секција Спорт-клуба 1912 завршила је турнир прве групе квалификационог такмичења. Квалификовали се за годишњи турнир Д. Чеховић, Б. Поповић и С. Павловић. Ускоро ће се организовати и друга група. Пријаве за учествовање прима у клубским просторијама (Ресавека 33 други спрат, врата 11) вођа секције М. Трајковић. У просторијама клуба одиграо је истакнути београдски шахиста Брана Павловић симултану утакмицу са 13 чланова шаховске секције. После два и по часа игре Павловић је десет партија добио, две изгубио (са Грубером и Шуваковићем) и једну ремизирао (са Д. Чеховићем).

Размишљајте мало

ШЕСТ МАГАЦИНА

Једном поћном чувару било је поверено да чува шест магацина, који су били распоређени као што вам слика показује. Приликом сваког обиласка био је дужан да обиђе око сваког магацина.

Како је тај задатак могао да реши, по с тим да при томе пређе најмање могућан пут?

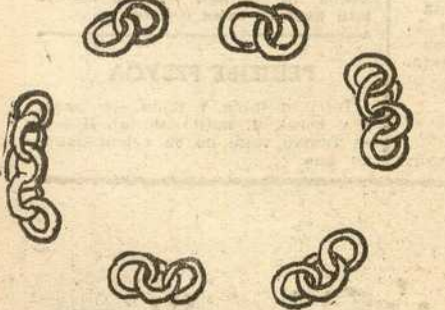
Одговор у идућем броју.

ЗЛАТАН ЛАНАЦ

Једна госпођа ушла је у златарницу и казала златару:

— Раскинуо ми се златан ланац на шест делова. Молим вас да ми све те делове саставите.

Златар је на то одговорио:

— Да једну златну алку отворим и после поново спојим тражим две банке. Како морам, да бих спојио цео ланац, да отворим шест алки, значи да треба да ми се плати сто двадесет динара.

— Опростите, али мени се чини да је потребно да се отвори мање алки да би се ланац саставио! — приметила је госпођа. — Према томе рачун треба да буде мањи.

Златар је размишљао неколико тренутака, па је онда рекао:

— Тако је, госпођо, ви сте потпуно у праву!

Зашто је тако рекао и колико је стварно алки требао да отвори да би саставио ланац?

Одговор у идућем броју.

Можете ли се сетити?

Која је ово животиња?

И сами видите да ова животиња припада породици коња, али није коњ. Данас је то прилично ретка животиња, која је дугачка колико и зебра, али има мању главу и краће уши.

Тамних пруга има само по врату и грудима. Живела је сличним животом као и зебра, то јест у заједници од тридесет чланова. Боравила је по равницама Јужне Африке.

Када већ знате многе egzотичне животиње, можете знати и ову, утолико пре што, као што је напоменуто, ова долази у ред оних које су скоро савршено утамањене. Да ли знате случајно како се зове? (слуху)

ЧИЈИ СУ ОВО СТИХОВИ?

Тихо, ноћ,
Моје сунце спава;
За главом јој
Од бисера грана;
А на грани
К'о да нешто бруји —
Ту су пали
Сивани славуји;
Жице преду
Из свиленог гласа,
Откали јој
Дуван до појаса,
Покрили јој
И лице и груди, —
Да се моје

Сунце не пробуди.

Стихови су заиста лепа, али овај наш сарадник је опет заборавио да напише и име песника. Напишите га сами, а ако га не знате, погледајте одговор који вам дајемо одмах доле.

(Грме црвеног цвора)

Дали знате?

ПИТАЊА

- 1 — Ко је конструисао и изградио прву водену турбину у Србији?
- 2 — Кад је први пут почело организовање Санитета у Србији?
- 3 — Када је донет закон о гробљу?
- 4 — Када су први пут постављени општински лекари и бабите?
- 5 — Како је народ у Кнежевини Србији звао жижице, кад су се исте први пут појавиле?
- 6 — Да ли је прост народ правио код нас жижице, пре појаве фабричких жижица?
- 7 — Према каквој су светлости сиромашни баца учили и писали до 1845 год. у Србији?
- 8 — Шта је зубља и где се она прави?
- 9 — Ко су били први становници Свете Горе?
- 10 — У коме се манастиру замонашио Св. Сава?
- 11 — Још од најранијих времена, као и данас, женска лица не могу

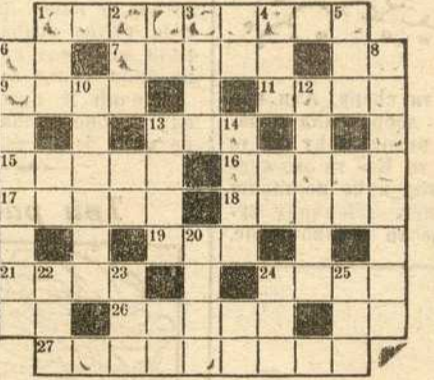
- приступити на тле Свете Горе, да ли је ипак које женско створење ступило у Св. Гору?
- 12 — Који се крај Београда зове „Владановац“ и зашто се тако зове?
- 13 — Који се крај Београда зове Савамала?
- 14 — Како је постала стара црква Св. Марка у Београду?
- 15 — Који се крај Београда зове „Палчула“?
- 16 — Према снази која их покреће, каквих имамо млинова?
- 17 — Шта је „гамзиград“?
- 18 — Где је „Гамзиград“?
- 19 — По ондашњем уставу, сваки члан Државног савета, морао је имати непокретног имања. Др. Ј. Панчић га није имао, а постао је члан Државног савета. Како? Када је отпочело сахрањивање у Београдском Новом гробљу?

Који је одговор тачан?

- 1 — Таценци је: река у Анаму, покрајина у Кини, пруски генерал, место крај Беча;
- 2 — Тетраедар је: шестоугаоник, троугласта призма, правоугли троугао, тело чију површину сачињавају четири троугла;
- 3 — „Склони ми се са сунца“ рекао је Александру Великом: Артоксеркес, Аристотел, Диоген, Демостен;
- 4 — Филипина је: престоница Филипина, жучан говор, енглеска колонија, музички инструмент.

Решење: 1) Пруски генерал из прошлог века. 2) Тело чију површину сачињавају четири троугла. 3) „Склони ми се са сунца!“ рекао је грчки филозоф Диоген Александру Великом када му је овај пришао и рекао да може да пожели шта хоће, а како је био стао, био му је закљонио сунце. 4) Жучан говор против некога; долази од говора који је грчки државник Демостен држао против Филипа Македонског.

Укрившене речи

Хоризонтално: 1) Месец. 6) Нога. 7) Житница. 9) Рај. 11) Поеи се на глави. 13) Превозно средство. 15) Општа. 16) Слово грчке азбуке. 17) Од расе. 18) Наређење. 19) Лична замена. 21) Животиња. 24) Цвет. 26) Јонка. 27) Пристаниште у Бельгији.

Вертикално: 1) Има белу косу. 2) Бог пастира и стада. 3) Река у Шпанији. 4) Длака на горњој усни. 5) Део животињског тела. 6) Вештина лепог говорења. 8) Варош и пристаниште у Шпанији. 10) Чувени проналазач. 12) Презиме једног француског теолога. 13) Алкохолно пиће. 14) Област. 20) Део тела. 22) Питока Саве. 23) Званични сине. 24) Део темности. 25) Реч пред арапским именима значи: син.

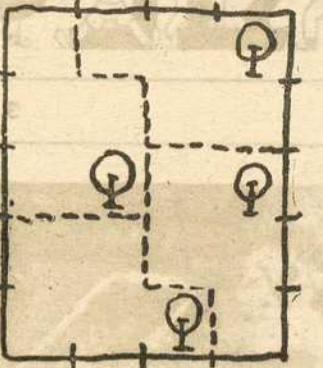
РЕШЕЊА

ИЗ 85-ОГ БРОЈА

Одговор на „МУВА И САНТИМЕТАР“
Потпуно је могуће, јер су деца прилично савијања сантиметарске пантљике је-

лап крај окрепула. Узмите пантљику (може и од хартије) и пробајте. Сами ћете се одмах уверити да је мува могла заиста да изврши вештину о којој је реч.

Одговор на „ПОЉЕ СА ЧЕТИРИ ДРВЕТА“

Ево како ћете поделити поље са четири дрвета.

Одговор на „ЗА НАШЕ МАТЕМАТИЧАРЕ“

$$X = IX + IV - III$$

ДА ЛИ ЗНАТЕ?

ОДГОВОРИ

- 1 — Болести проузроковане недостатком витамина у храни зову се авитаминозе.
- 2 — Адриан је био римски император, рођен у Риму 76 год. пре Христа. Он је био адмирал сав цар Трајана. Владвао је од 117—138. За време његове владавине претала је индустрија, уметност књижевност и поновство. По њему је и Јадранско море добило своје име.
- 3 — Јован Варос (1496—1570) био је португалски писац. Главни му је дело „Азија“ у коме је дао најбољу историју португалске колонијалне политике.
- 4 — Вакуф је побожно завештање са религиозним и хуманим циљем код муслимана. Неутуђивим добрима створени вакуфски фондови, којима управља мугевалија, достигли су завидну висину и од огромне су важности за одржавање и подизање вере и просвете.
- 5 — Чувени висећи вртови Семирамиде, који се убрајају у 7 чуда света налазили су се у Вавилону.
- 6 — Вавилон, на реци Еуфрату, био је престоница вавилонске државе и постојао је већ 2.600 год. пре Христа. То је био један од највећих и најбогатих градова на истоку. Сада од њега остаје само неке развалине које су предмет научног истраживања.
- 7 — Вавилонска уметност је предмет истраживања почев од половине 19 века. Ископане су зграде за становање од опека са шареним мозаиком, кивови и животињске главе, храмови у облику кула, смањивани рељефи од опека и престопа дворана Навукодоносора II.
- 8 — Вавилон је сени мисл у тропским пределима Јужне Америке; он сине засналим људима и животињама крн. По народном веровању вавилон је мртвац који устаје из гроба да људима сине крв. Човек који се богати туђим трудом — зеленаш.
- 9 — „Де револуционерне орбнум пелестикум“ је оснивача нове астрономије Николауса Коперника (1473—1543).
- 10 — Ману је природно биће ком Индус приписују један законик у стиховима на санскритском језику.
- 11 — Сјај око главе светитеља зове се нимб.
- 12 — Нимб је такође: 1) облак. 2) сјај који окружува велике љде.
- 13 — Интроптерин је течан, јак експлозив састављен од глицерина, од шалитрине и сумпорне киселине.
- 14 — Персијска је иронија, фино сакривен пртемах.
- 15 — „Лобања најстарије људске расе“ Европн пронађена је 1856 године у Неандерталу, у Рајској Пруској.
- 16 — Марија Терезија (1717—1780) била је кћи немачког императора Карла VI. Постала је немачка и аустријска царица од 1740 год.
- 17 — Владимир Маринковић, рођен 1885 године у Нишу, познат је као картограф. Израдио је многе карте наших земаља, континента итд., а израдио је и глобус у две величине.
- 18 — Св. Клемент, ученик Методије. Он се, пошто је био протеран из Моравске, настанио у околини Охрида. Првево је многе непокривене Словене у хришћанство и научно их писмености. Бугарски цар Симеун наредио је да га због тога рукоположе за епископа. Умро је 916 и сахрањен је у манастиру св. Пантелејмона у Охриду, који је сам подигао.
- 19 — Апологију хришћанске вере написао је свети Јустин у другом столећу после Христа.
- 20 — Вамбуе је индиска биљка врста тикве, висока до 25 м. У индустрији има најразноврснију употребу, нарочито за шећер и намештај.

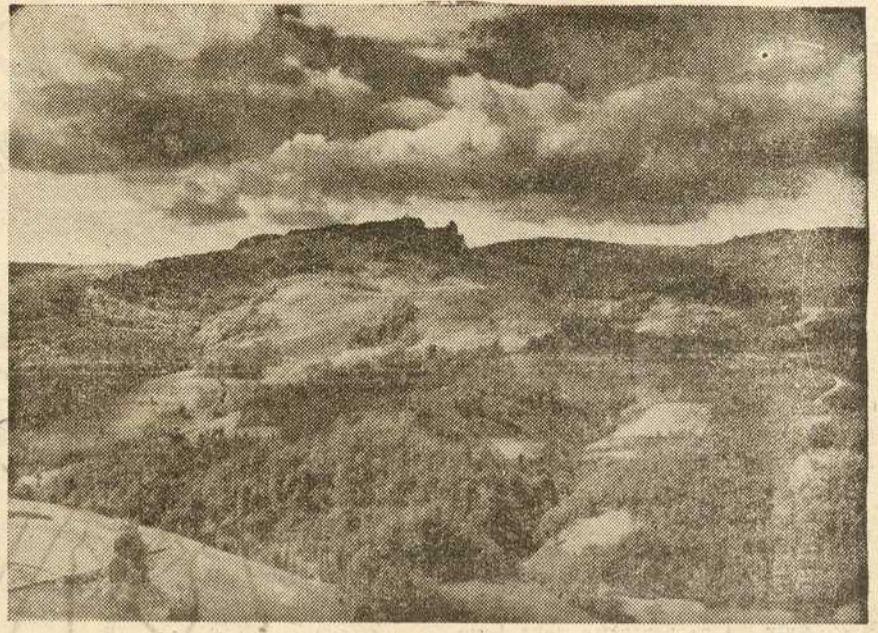
РЕШЕЊЕ УКРИВШЕНИХ РЕЧИ

Хоризонтално: 1) Бискуп. 5) Уда. 6) Кина. 7) Париз. 10) Ета. 11) С. р. 12) Ено. 13) Ритај. 15) Поств. 17) Уво. 19) Мно. 20) Рожај. 22) Ранг. 23) Лењ. 24) Љљана.

Вертикално: 1) Бувар. 2) Ида. 3) Уфа. 4) Парс. 6) Кенгур. 7) Прасе. 8) Инд. 9) Зоолог. 11) Строј. 14) Ово. 16) Имања. 18) Ожаљ. 21) Али. 22) Рен. 23) Ла.

Наши у заробљеништву

Заробљеници једне Радне команде у Немачкој полазе на рад.
(Снимци: В. Ф. А.)

Мотив са Ридника.

(Снимак: М. Роглић)

ИСТОРИСКЕ и друге Синергоме

НАРОДНИ ИЗРАЗ

Некад познати наш природњак Александар-Шандор Поповић радо је изводио своје ученике на екскурзије у природу, где би на лицу места проучавали разне биљке. Сваки пут би упозоравао баке да прикупљају народна имена биљака, јер су она у уџбеницима обично преведена дословно са латинског или немачког језика. Једном приликом се шетао са ученицима поред Дунава и разгледао са њима биљке. Око једне су се нарочито задржали када наиђе неки сељак. Професор рече ученицима:

— Сада ћемо од овог сељака чути име овој биљци. Припремите се да одмах забележите у вашу свеску!

Затим се обрати сељаку:
— Пријатељу, како ти зовеш ову биљку?

Сељак отпључну и рече име, које баш није нимало лепо звучало. Поповић се мало збуни, окрете се ученицима и рече:

— Па ово име баш не морате записати!

ВИДИТЕ ВУКОВ РЕЧНИК

Лаза Костић, као уосталом и Змај, марљиво је проучавао Вуков речник. Он је, истина, радо градио кованице, али су му неуобичајене речи ипак углавном узете из Вукова речника. Поједини његови читаоци и обожаватељи су му чешће пута пребацивали што толико употребљава кованице, не знајући да су то уствари речи из Вукова

речника. Једном га неки пријатељ упитао:

— Шта вам је забота, Лазо, сустримамак?

Лаза је по обичају слегао раменима и мирно одговорио:

— Видите Вуков речник!

ЈЕДИНИ ЛЕК

Половином прошлог века живео је у Берлину врло популарни лекар Кромхолц. Био је познат колико као одличан лекар, толико и као врло духовит човек.

Једном се догодило да га је једна дама, више мање уображени болесник, позвала хитно и то у сред ноћи. Кромхолц је одмах дошао.

— Драги докторе, ја сам вам пропала, потпуно пропала! — јадиковала је болесница. — Замислите, пре него што сам вас звала, а због тога сам вас и звала, кинула сам три пута узастопце. Шта би сте ви на то казали?

Доктор Кромхолц је погледао болесницу пажљиво, затим је мирно рекао:

— Шта бих ту могао да кажем? Ту се може једино од срца рећи: На здравље, на здравље, на здравље!...

И онда се мирно удаљио.

БИЗМАРКОВ ОДГОВОР

Питали су једном Бизмарка, шта би он учинио, кад би се изненада искрцало сто хиљада Енглеза у Шлезвиг-Холштајну. Кнез је одвратио хладно и са смешком:

— Даг бих их ухапсити!

Стари немачки сељак и млади српски војник. Српски ратни заробљеници вредно помажу немачким газдинствима.

Брату у заробљеништву (Који Павловићу)

Једном заробљенику

Босиљак мирно се свели, и на њем' тројека висе.
У старом напуклом лонцу већ Твоје пвеће мрс:
Не залива га нико, јер више мећ' нама висе.
Није к'о пре.
У малом вртићу нашем кладенац шуми тине,
Чак се из старе баре не чује вечито: кве!
Часовник не куца стари већ к'о да излаше:
Није к'о пре.
Нема ни пвећа више, нит' има мириса
Фили!
Не зричи више понап, и ако жито зре,
Или то нама, тужним, тако се само чини
А све је као пре.

Смедеревска Паланка
Никола Мишић

Далеко си од родне груде,
И од свију нас отргнут си сада,
Ми жељно чекамо када ћеш нам доћи
И понети срећу и радост тада.

Тешко се може издржати овако
И треће пролеће прохуја полако,
Од како оде, из свог завичаја
А с тобом и сва наша нала.

Мајка грца и деца твоја
Од како оде радости више скоро нема,
Већ туга груд' притиска јако
Сузе клизе а јепач, чује се полако.

Хуји дан за даном, године пролазе
Неосетно, тихо, као нека сен,
А, вапај се чује, сретни данг где сте?
Ах! доћите једном!

Та, доћите једном и тај сретан час!
И ти ћеш бато, опет, бити код нас!
Тада ћемо предат вечном заборању
Ове тешке дане, за срећу праву
Тада ће нам сунце, свеће да сја,
А у оку блистат' суза радосна!
Свидајван
Јованка Савић

Београдске слике

Права домаћица већ данас брине да зимница на време буде готова. На пиџамама влада живост. Нарочито око паприка и бабура којих је све више на пиџамама.
(Снимак: А. Симић)

КАЛЕНДАР

КОМО
ХУМОР

МОЈА КОМШИЈА

НЕДЕЉА 15 АВГУСТ

Јуче, предвече мало захладнило у нашој башти, па смо се искупили и мењамо мисли. Један наш сусед одједном ће рећи:

— Е, не могу да разумем ове наше кафанске страге како могу све да верују што чују...

Госн комшија прихвати:

— Ама, човече, за њих је важно да могу да причају све што чују... а за веровање лако ћемо...

ТОНЕДЕЉАК 16 АВГУСТ

— Данас сам била код лекара — каже госпа комшиница госн комшији. Прегледао ме, морала сам да му покажем језик, и напоследку преписао ми је једно сретство за јачање!

— За име Бога, није ваљда то сретство за језик? — забезекнуо се очајни госн комшија.

УТОРАК 17 АВГУСТ

Завршено судско Ферије, па госн комшија опет био у суду послом и прича нам овај привор:

Судија узима такозване „генералије“ од једне београдске ламнице:

— Колико вам је година?
— Двадесет и шест!
— А, колико има ваша млађа сестра?
— Тридесет и две!

— Видиш, преврнуо сам иберцигер па сад изгледа као нов.

— Пази, молим те. Одлична идеја. Ја ћу да дам да ми се преврну шипеле.

СРЕДА 18 АВГУСТ

Био госн комшија с госпа комшиницом синоћ у биоскопу, па нам после причао како му се за време одмора обратила нека дама која је се-

дела испред њих, с огромним шеширом на глави:

— Да ли вам, можда, смета мој шешир господине?
— Како да ми не смета, госпођо. Дупло ми смета!
— Како дупло?
— Па тако лепо што, прво и прво ништа не видим због њега,

а друго што моја жена непрестано тражи да јој купим исти такав шешир!

ЧЕТВРТАК 19 АВГУСТ

Пита јуче један наш сусед оног суплента из нашег комшилукка:

— Јесте нам ви препоручили ону куварницу?

— Ја!

— Е, онда молим вас да одмах самном побегте на ручак...

ПЕТАК 20 АВГУСТ

— Ја, брате, — прича наш сусед професор — увек кад ме жена изгуди попушим једну цигарету и све заборавам...

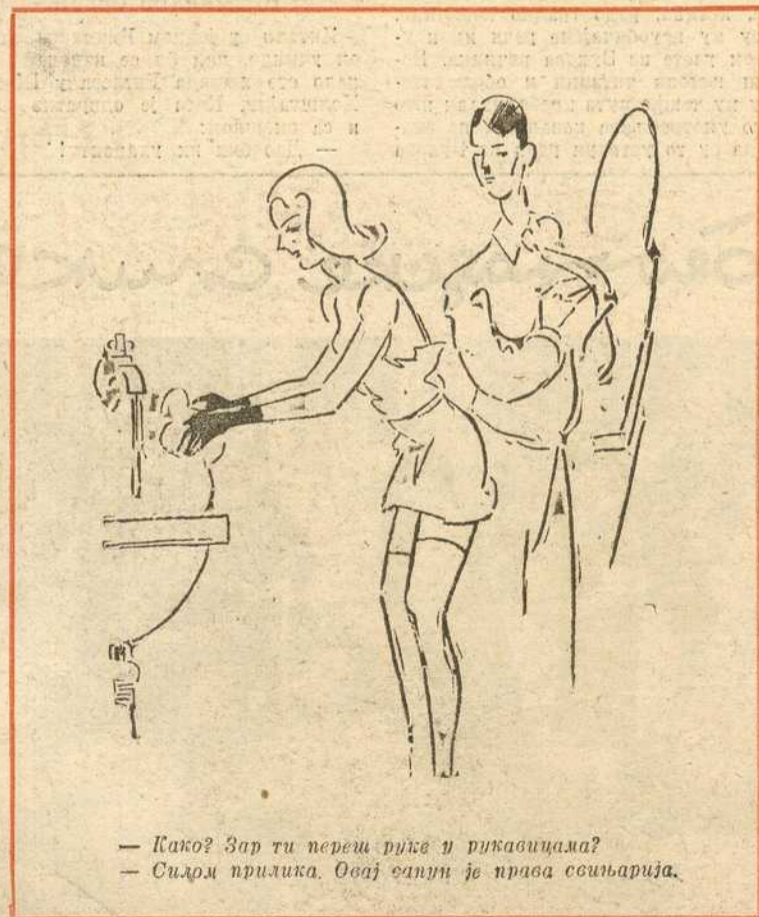
— Па чудо не добијете, комшија, тровање никотином? — уплете се наш госн комшија у ово објашњење.

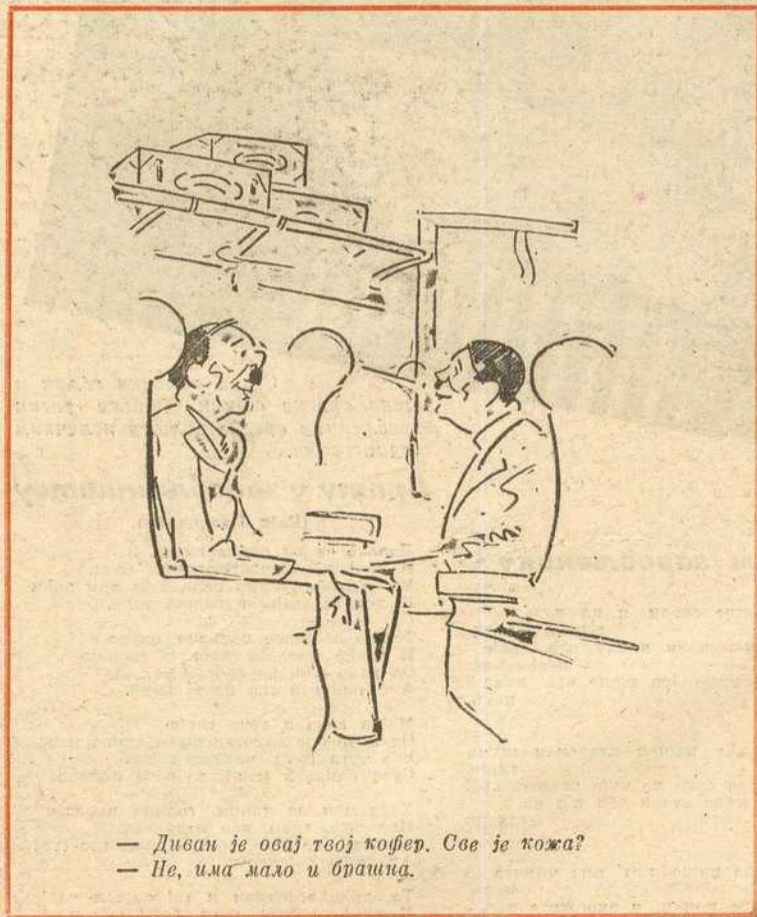
СУБОТА 21 АВГУСТ

Згрануо се јуче цео комшилук кад је чуо разговор између оног нашег суседа што се плаши жене као живе ватре, и његове брачне сапутнице. Она му пребацивала:

— Ти си ноћас толико хркао да писам могла ока да склоним!
— Извини, душице — узврдао се наш палучић — писам то ја хркао... Ако си и чула нешто то мора да је био онај ловачки пас што сам га сањао како спава...
М-ћ

— Како? Зар ти переш руке у рикавицама?
— Сидром прилика. Овај сапун је права свињарија.

— Диван је овај твој кофер. Све је кожа?
— Не, има мало и брашна.